

LA VIDA
ESPIRITUAL
BUENOS
AIRES

DUHOURO
ZULLENDE

DECEMBER 1981

Todos somos pecadores

San Juan nos dice algo que, a primera vista es desconcertante: *El que ha nacido de Dios no peca, porque el germen de Dios permanece en El; y no puede pecar, porque ha nacido de Dios.* Nosotros hemos nacido de Dios, somos sus hijos, pertenecemos a su Familia, lo llamamos Padre. Por eso no debíamos pecar: el pecado, es decir, la infidelidad a Dios, es una negación de nuestro renacimiento espiritual.

Pero de hecho, todos somos pecadores. El mismo san Juan nos advierte: *Si decimos que no tenemos pecado, nos engañamos a nosotros mismos y la verdad no está en nosotros.* ¿Quién no puede repetir la célebre expresión de san Pablo: *No hago el bien que quiero, sino el mal que no quiero?* No debemos vivir obsesionados por el pecado, pero tampoco debemos olvidar que el pecado es una realidad de la que nadie está completamente libre. A todos nos afecta el pecado del mundo.

¿Qué es pecado? Es todo lo que interrumpe o debilita nuestras relaciones con Dios y con el prójimo. Pero lo que más afecta a esas relaciones no es tanto cada acto malo tomado aisladamente, sino más bien, la actitud interior que nos lleva a cometer esos actos. Una mentira puede no tener importancia, pero si la tiene la falta habitual de sinceridad. Enojarse a veces está mal, pero mucho peor es la falta de comprensión y tolerancia que provoca nuestros enojos.

Pregovori o vzgoji

Življenje ti je dal tisti, ki te je vzgojil. (arabski)

Kdor druge poučuje, sam sebe vzgaja. (italijanski)

Dobra vzgoja brani uboštvo pod streho. (slovenski)

Daj prgišče znanja tistemu, ki ima dobro vest. (kitajski)

Kakor stari delajo, tako se mladi uče. (slovenski)

Več velja en učitelj kot pa deset knjig. (indonezijski)

Učitelji nas vzgajajo tako, da dobro govorijo,

modri pa tako, da dobro molčijo. (grški)

Kjer oče kaznuje, mati pomiluje, vzgoja taka je prazna tlaka. (slovenski)

DUHOVNO ŽIVLJENJE

LETO 48

DECEMBER 1981

VSEM NAROČNIKOM, BRALCEM, SODELAVCEM IN PRIJATELJEM „DUHOVNEGA ŽIVLJENJA“ ŽELIMO BOGATO DOŽIVETJE BETLLEHEMSKE SKRIVNOSTI IN DUHOVNO BOGATE BOŽIČNE PRAZNIKE.

NAJ V JEZUSU SPOZNA MO BOŽJO DOBROTO IN MILOST IN NAJ NJEGOVA PODOBA ZASVETI Z VSEM SIJAJEM ZDAJ IN VSE DNI.

UREDNIŠTVO IN UPRAVA "DUHOVNEGA ŽIVLJENJA"

Božično voščilo slovenskih škofov

Slovenski škofje želimo vsem rojakom doma, v zamejstvu in drugod po svetu blagoslovljene in vesele božične praznike ter srečno in uspešno novo leto. Božji mir naj napolni vaša srca, da bi v močni veri in trdnem zaupanju doživeli „dobrotljivost in ljudomilost našega Boga, ki se je razodela v Jezusu Kristusu“ (Tit 3, 4).

Ob božičnih praznikih posebno močno doživljamo človeško in pri-jateljsko povezanost med seboj. Božič je po stari slovenski nava-di in živem izročilu izrazito dru-žinski praznik. Če je le mogoče, sveti večer združi vse člane družine ali jih poveže vsaj v duhu in spominu. Za verne kristjane pa se človeška družina razširja in pre-rašča v božjo družino. Učlovečeni božji Sin, ki je bil rojen v človeš-ki družini, nam je po svojem o-drešenju omogočil, da postanemo njegovi bratje, sestre, sinovi in hčere nebeškega Očeta. Vsem na-šim slovenskim družinam doma in po svetu želimo, da bi o božiču vsaj nekoliko doživele lepoto, to-ploto in srečo družinskega okolja in poživile vero v resničnost božje družine. Tistim pa, ki človeške družine nimajo ali so iz nje iztr-gani ali pa je njihova družinska skupnost razbita, naj Bog po svo-jem Sinu in po dobrih ljudeh to-

liko bolj izkaže svojo očetovsko ljubezen.

Praznik Kristusovega rojstva je praznik življenja in novega upa-nja. Po svetopisemskem poročilu so se ljudje branili sprejeti Jožefa in Marijo neposredno pred poro-dom in novorojenemu Detetu so stregli po življenju. In vendar je novorojeni božji Sin našel prostor med ljudmi, sprejeli so ga pred-vsem preprosti in ubogi. Pred ti-stimi pa, ki so bili poslani, da bi ga umorili, sta ga rešila njegova mati in njegov krušni oče. Bog daj, da bi bil za slovenski narod božič praznik življenja, klic in spodbuda, da bi se življenja ne branili in ga ne zavračali, temveč z veseljem, upanjem in zaupanjem sprejemali, branili in ohranili. Dokler bodo v našem narodu no-vorojeni otroci še znanilci novega življenja, za katero se bomo vsi čutili odgovorne, se nam odpirajo pota v prihodnost. Bog pa človeš-kemu življenju daje nov smisel in novo bogastvo v svojem življenju, ki nam ga je prinesel Kristus. Vsem slovenskim vernikom doma in po svetu želimo, da bi bil božič praznik življenja in zato tudi no-vega upanja.

„Bog je svet tako ljubil, da je dal svojega edinorojenega Sina, da bi se nihče, kdor veruje vanj,

Znamenje ob Baškem jezeru na Koroškem. Ob tem jezeru je nastala pesem „Nmaj čez izaro“.

ne pogubil, ampak imel večno življenje“ (Jan 3, 16). To je evangelijska razlaga božične skrivnosti, ki tako močno odmeva v naših božičnih pesmih. Božični prazniki naj nas spet spomnijo na temeljno krščansko resnico, da „pravi Bog se zove Bog ljubezni“, kakor pravi Prešeren v Krstu pri Savici. Ta Bog ljubi tudi nas, danes, v tem prostoru in v teh razmerah, hoče nam pomagati in nas rešiti. Vemo sicer, da zaradi trdih in hudih življenjskih okoliščin vera v božjo ljubezen večkrat ni lahka. A kakor Cerkev vsako leto obhaja božič in oznanja resnico o božji dobroti in ljubezni, pa naj bodo

razmere na svetu še tako težke in žalostne, tako tudi vam želimo moči in milosti, da bi mogli poživiti in utrditi svojo vero v božjo dobrotu in ljubezen ravno v našem času in prostoru.

Človeške okoliščine in življenjska resničnost so bile ob rojstvu božjega Sina vse drugačne, kakor bi bilo prav in primerno. Tudi ob letošnjem božiču bo za veliko ljudi, tudi za veliko vernih Slovencev, tako. A zunanje okoliščine ob Kristusovem rojstvu niso mogle prekržati božjih načrtov. Da bi tudi pri vernih Slovencih doma in po svetu vera, upanje in ljubezen ob letošnjem božiču premagale ovire

in težave, da bi ob praznovanju božiča močno in globoko doživeli srečo družinske povezanosti, lepo-to in upanje novega življenja in

odrešujočo moč božje in človeške ljubezni, to vam iskreno želimo in voščimo

VAŠI ŠKOFJE

Božič v naši družini

Božič je **praznik**. Za nekatere celo največji praznik v letu. Je sicer cerkveni praznik, vendar je našel v družinah tolikšen odmev, da ga lahko prištejemo tudi med družinske. In prav zaradi tega naj bi bil to praznik **cele družine**; praznik, ki bi povezoval otroke in starše; praznik, ki bi naj utrdil prijateljske vezi med vsemi, ki živijo pod isto streho.

Že takoimenovani advent ali vsaj zadnji dnevi pred božičem naj bi imeli cilj **poglobiti** in **prenoviti** odnose med možem in ženo, med starši in otroki, kajti le na ta način bomo lahko obnovili tudi prijateljstvo z Bogom in to bo dalo našemu praznovanju božiča potrebno globino!

Gotovo so večeri pred božičem kakor nalašč za **verski pogovor**. Odlomek iz svetega pisma ali primerne verske knjige je lahko izhodišče za izmenjavo mnenj, za pogovor o verskih vprašanjih: o odnosu do vere, Boga, Cerkve. Starši se večkrat takih pogovorov bojijo ali celo sramujejo, njihovi otroci — posebno večji — pa bi bili gotovo veseli, če bi lahko ravno od njih zvedeli, kako oni svojo vero doživljajo, s

kakšnimi težavami se srečujejo in kakšna so njihova verska izkustva.

Tudi manjši otroci bodo z veseljem prisluhnili svetopisemskemu odlomku in še z večjim veseljem bodo dogodek, ki so ga slišali, narisali. Njihove ilustracije svetega pisma bodo njim, pa tudi staršem, v veliko večje veselje in bodo tudi veliko več povedale kot najboljše risbe v svetem pismu s slikami.

V vsaki družini je gotovo nekdo, ki je vsaj nekoliko spreten za oblikovanje, šivanje, lepljenje ipd. Ta naj bi sprejel odgovornost za pripravo **jaslic**. Nikar ne mislimo, da so tiste jaslice, ki jih kupimo, najlepše. Gotovo bomo bolj zadovoljni z jaslicami, ki jih bomo sami izdelali: iz slame, iz lesa, krp, ilovice, ali pa jih bomo le narisali na papir. V te svoje izdelke bomo položili ne le svojo spretnost, ampak tudi svoje srce, svojo vero, zato bomo videli njihovo vrednost ravno v tem in se ne bomo toliko ozirali na njihovo umetniško dovršenost ali nedovršenost.

Kakor naj bi bil za jaslice zadolžen le eden, drugi pa mu pri

delu pomagajo, tako bi si morali deliti odgovornost tudi za druge stvari. Eden izbere tekst za branje, drugi pripravi — morda celo sam sestavi — večerno molitev; eden poskrbi božične voščilnice (jih kupi ali še bolje: sam naredi), drugi poišče ali sestavi tekst za voščila ipd.

Že pred božičem se je treba pogovoriti tudi o tem, kako bo božični večer potekel, kakšen „program“ naj bi bil za to leto na vrsti. Gotovo bomo naredili otrokom veliko veselje, če jim prepustimo odgovornost, da oni pripravijo okraske za božično drevo, mah za jaslice, prtiček za mizo, da poiščejo plošče ali pesmarice z božičnimi pesmimi, sestavijo kakšno molitev ali se naučijo kakšno primerno pesmico, ki

jo bomo vključili v praznovanje. Lahko jih spodbudimo, da bodo recitirali ali zapeli kakšno, ki so se je naučili pri verouku. Starejši otroci naj se sami odločijo, na kakšen način bodo oni popestrili božični večer.

Praznovanje na božični večer mora vsekakor imeti versko vsebino, kar pa spet ne pomeni, da bi morali le moliti in peti nabožne pesmi. Praznovanje naj se začne že s **pripravo božičnega drevesa in jaslic**. Marsikateri starši okrasijo božično drevo sami in ga šele potem pokažejo otrokom, češ da ga je prinesel Jezušček ali Božiček. Ne samo, da je to laž, ampak na ta način prikrajšajo otroke za veselje, ki bi ga imeli, če bi smeli pri urejanju pomagati.

Ko je božično drevo nared, pridejo na vrsto jaslice. Postavi naj jih tisti, ki je pri pripravi nosil levji delež. Če bomo še prebrali svetopisemsko poročilo o Jezusovemu rojstvu, mu dodali kakšno spontano molitev (npr. zahvalo za božjo dobroto, prošnjo za otroke rojene v božični noči, za osamljene, trpeče itd.), ali zmolili npr. slavo ali psalm ter zapeli ali zrecitirali nekaj božičnih pesmi, da bi na ta način dali našemu praznovanju podobno obliko, kot ga ima prvi del maše, takoimenovano **besedno bogoslužje**.

Skupna večerja naj praznično vzdušje še poveča. Razveselile se je bodo predvsem tiste družine, ki nikoli ali zelo redko jedo skupaj. Seveda bomo ob tej priliki

prizanesljivi do otrok in jih ne bomo neprestano opominjali. kako naj držijo žlico ali nož, da juhe ne smejo srebati itd. Tokrat bomo zamižali na eno oko, da jim ne bomo pokvarili veselja.

Če imamo v naši zbirki **meditativno glasbo** in jo radi poslušamo, potem nikar ne imejmo pomislekov, češ da se na božični večer spodobijo le božične in druge nabožne pesmi. Naša večerja bo pridobila z glasbo zelo slovesen značaj. Morda bi prisluhnili — tokrat z večjim razumevanjem kot navadno — najljubši plošči vsakega družinskega člana.

Med večerjo je tudi lepa priložnost, da si razdelimo **darila**. Pri tem nikar ne skrivajmo svojega veselja. Pohvalimo predvsem darila, ki so nam jih pripravili otroci.

Tudi ta del praznovanja kaže na sorodnost z mašo; miza je postala **družinski oltar**, na katerega smo položili trude svojega dela in ob katerem smo se nasitili ter

doživeli tesno povezanost z vsemi člani družine — Cerkve v našem domu.

Na vsak način se udeležimo na sveti večer tudi polnočnice in sicer, če je le mogoče, slovenske. Domače bogoslužje, domača božična pesem in molitev ter srečanje z domačimi ljudmi nam bo doživetje božičnega praznika olajšalo in stopnjevalo!

Tudi sam božični dan preživimo lepo: s prazničnim razpoloženjem v družini, s povabilom sorodnikov in prijateljev ali obiskom le-teh, z obiskom osamljenih, z udeležbo pri božičnem bogoslužju.

Tudi ne pozabimo na drugi in tretji božič: novo leto in praznik sv. Treh kraljev ali Gospodovega razglasenja. Ohranjajmo tudi običaje, npr. kropljenje in kajenje stanovanja. Božično skrivnost o božji bližini in ljudomilosti osebno podoživimo, njen odmev pa naj izzveneva tudi v naše vsakdanje življenje.

ŽE VES ADVENT ODPIRAMO VRATA

Že ves advent odpiramo vrata,
odpiramo jih tebi, Odrešenik,
tebi, človeški otrok in božji Sin.
Že ves advent pripravljamo jaslice,
tešemo les za tvojo zibelko,
pokrivamo božji hlevček z novim lubjem,
gremo po mah v zasneženi gozd;
že ves advent te z ljubeznijo pričakujemo,
v prenovljenem sreču si nam dobrodošel gost.

Že ves advent ti odpiramo vrata,
vrata v naš polepšan in očiščen dom,

repatica drsi po nebu, nas vodi k tebi,
se sveti na božičnem drevcu kot zvezda zlata.

Že ves advent zalivamo cvetlice ljubezni,
da za božič svoje cvetove odpró,
prilivamo olje svetilki, ki večno tli,
da nas na sveti dan močno razsvetli.

Že ves advent se počasi odpirajo vrata,
a nocoj, na sveti večer, se na stežaj odpro:
Rodil se nam je Zveličar,
nam pojeta zemlja in nebo.

BOŽIČNI DNEVI

Zunaj sta zima in mraz, sneg in led,
znotraj lučka pred jaslicami noč in dan gori;
zunaj zmeraj znova sovraštvo vznemirja svet,
znotraj okrepljena družinska povezanost, božični mir.

Kadar dvatisočletna božična pesem doni,
kadar se otroci veselo igrajo z darili,
stisnimo tesneje drug drugemu roko,
topleje si pogledjmo v oči.

SVETI ŠTEFAN — PRAZNIK MUČENCEV NAŠEGA ČASA

Kaj se še dovolj ne sramuješ, kristjan?
Naj pogledamo na vse štiri strani neba,
naj se ozremo na katero koli stran
in gledamo, kolikor dolgo hočemo,
naj zapremo oči ali se ozremo vstran,
vseeno vemo, kljub temu čutimo:
Sveti Štefan ni edini, ki je na tem svetu kamenjan,
sveti Štefan ni edini, ki je tu zaznamovan in zasramovan,
ni edini, ki je tu mučen, preganjan in pregnan,
ni edini, ki je tu obglavljen, ustreljen in umorjen;
veliko jih je, preveč, pogledjmo samo na Kambodžo in Vietnam,
pogledjmo v Afriko, vse Amerike, pogledjmo na vse celine:
Kako naj se te potem bratsko povežejo,
kako naj si bodo v duhu sprave edine?

Milena Merlak

Božič v novi domovini

Okoli dreveščka je ovila električne lučke, jih vključila in rdeče-rumena, pa spet zeleno-modra svetloba ji je ožarila obraz. Previdno je položila božje Dete v jasli, primaknila Marijo in Jožefa, vol s srepimi očmi je strmela pred sé.

Mahú je premalo, je dognala, razpostavila debele nizke sveče pisanih barv in vse skupaj obložila s kamenčki. Vsak je imel svojo storijo. Tam ob steni se je tiščal iz Kordove, družbo mu je delal patagonski.

„Tam je bilo nekdanj morje,“ je razlagal brat, „le poglej, kako je gladek, voda ga je zgladila.“ Na drugi strani je naslonjen na staro pastirja ležal največji. Pravzaprav niti ni bil kamen. Kos opeke, navaden kos opeke. Prinesla jo je od doma. Pobralla jo je na pol podrtem domačem hodniku. „Kaj pa nosite to?“ so jo vprašali na carini. „Kaj se selite?“ Res, selila se je, kot polž s svojo hišico, s kozom opeke rojstnega doma. Ob njej se je šopirila drevesna goba. Pogladiła jo je. Leta so jo potemnela, nagulila. Tudi ta je bila iz domačih gozdov.

Gotovo so se na meji smejali, ko so videli, kaj prenašam, se je domislila. Verjetno so jo tudi do-

mači začuden gledali, ko je s solzami v očeh pobirala koščke opeke, jo zavijala v svilen papir in v cekar priložila poleg gobe še mah, lipovo listje in bršljan. Ampak oni so ostali doma, sama pa se je napravljalala v svet. Po tej opeki je kot otrok v poletni vročini tekla bosa, ona in vsi otroci njenega rodu. Pozimi pa si je z drugimi vred na njej čistila s težkih čevljev sneg in zadihana tekla v hišo.

Lahko je pobožala opeko, se dotaknila mahu in se ginjena obrnila proč.

Kako se je mož smejal, ko je iz prtljage zložila svoje zaklade. „Se spominjaš, na našem hodniku sva se prvič srečala? Niti sanjalo se mi ni, da boš enkrat moj mož!“

„In ti, takrat desetletna punčka, moja žena!“

— — —

Nekoč je brala, da priletne zakonce vežejo spomini na mlade dni. Tisti „se spominjaš“ obujane samo davne spomine, ampak tudi davne iluzije.

Midva še nisva bila stara, a njegov odhod je za več let prekinil najino naravno zakonsko pot in tujina je dodala svoje! Ni se mogla sprijazniti z novo deželo, z novim jezikom. V njunem domu je vladala domovina. V njunem srcu je vladala domovina.

— — —

Doma so pri preureditvi doma odvrli staro opeko in na hodniku položili mozaik.

Z njo vred je v staro šaro zašlo nešteto spominov. Lipa se je na domačem dvorišču razbohotila, a njeno listje, ki ga je prinesla s seboj, se je posušilo, prav tako tudi bršljan. Vse negodno leži v škatlji in ta v predalu spominov.

„Kaj si že naredila jaslice?“ se je začudila prijateljica Vlasta. „Vem, da še nekaj dni manjka, pa so tako lepe. Veš, le pri njih se počutim doma. Nič več samo, staro in zapuščeno. Štejem luči, gledam jasli in pozabim na vse drugo. Pa ti?“

„Jaz? Seveda jih bom postavila.“

„Pridi k meni!“, jo je povabila. „Spekla bom potico, bova kaj zapeli.“

„Saj — in jokali, kajne! Pričela boš z mrtvim možem in otroki, ki ti jih Bog ni dal, z vsemi, ki so daleč, domačo hišo. In potem me spraviš v tak obup, da se še jaz smilim sama sebi! Da jokam za možem, ki ga nikoli nisem imela, za otroki, ki jih tudi nikoli ni bilo...“

Ne, ne glej me tako. Kar priznaj, da je to res! Ampak božič ni dan žalosti, je dan Rojstva in kjer je Rojstvo, je tudi Upanje, Ljubezen!

Poglej, kako vse zeleni! Vse cvete in brsti! Še celo tvoj mah se čudežno drži pri življenju! Doma v tem času zemlja spi, počiva. A tukaj rodi, živi! Tudi ti in jaz živiva, kljub vsemu! In ni še vseh dni konec, da veš! In, če bi bila jaz na tvojem mestu, bi tisto opeko vrgla proč!“

Stegnila je roko in Lidija, prestrašena, jo je zakrila s svojo.

„Samo poizkusi!“ je goreče zašepetala.

„Oh, saj je ne bom,“ jo je umirila Vlasta. „Ampak ni dobro to večno pogrevanje spominov. Vedno živeti nazaj, namesto naprej. Ja, saj že vem, tam daleč je najin dom, najina mladost. A tukaj smo mi sedaj. Tukaj in sedaj!“

„Ne misli, da te ne razumem!“ je po kratkem molku dodala.

„Dolgo vrsto let sem sama živela enako življenje. In še prav posebno ob praznikih! In ob pogrevanju domačih dni sem se postarala. Nisem znala presoditi sa-

diše na nova tla. — Nikar me tako ne glej,“ se je nasršila, ko je opazila Lidijin presenečeni pogled.

Prižgane lučke so še vedno spreminjale barve, stara, zgubana goba se je še naprej naslanjala na kos opeke. Sveče so osvetljevale pastirje, ki so z darovi hiteli k votlini. Kaj ni zameketala ovca, se oglasil pes čuvaj?

Nad votlino je pristala zvezda in oznanila prečudno novico:

„Rodil se je Kralj!

V bornih jaslicah. Za nas vse!“

Otroci so presenečeni drobili potico in se natišem čudili slovesnemu obličju obeh žena, Lidije in Vlaste, ki sta jih povabili v svoj svet, na svoje praznovanje.

Skupaj so zapeli: „Sveta noč“ in sosedov Karlito, ki še nikoli

ni slišal slovenske pesmi, je za njimi ponavljal:

„Sve-eta-noc...“

Drugo jutro je Vlasta našla Lidijo pri pospravljanju. Potiho je prepevala božični napev. Ozrla se je k jaslicam in presenečena vzkliknila: „Pa opeka!“

Kosa opeke ni bilo več. Namesto nje je gobo podpiral siv kamen.

„Ne, nisem je vrgla proč,“ se je nasmejala. „Dala jo bom bratu. Zida ograjo in naj jo zazida vmes. Saj ostanejo spomini, teh ne more nihče zazidati. In, končno, tistih otrok, ki so hodili po njej, tako ni več. Sedanji pa hodijo po mozaiku. — In tisti sivi kamen je iz našega vrta. Iz tukajšnjega našega vrta, razumeš!“

Pobrala je s prta drobtinice in jih ponudila kanarčku.

Rezi Marinšek

BOŽJE ROJSTVO

Kakor sonce skoz glaž gre
in glaž se ne razbije:
glej: tako je rojen bil

Jezus iz Marije.

Kakor luč od luči gre,
sonce svojo svetlost spusti,
vendar v njem ostane,
glej: tako Bog od Boga gre,
Bog Oče Sinú rodi,
večno v njem prebiva.

Neznan avtor

„Korajžen fantič!“

Božične misli

Devetsto kilometrov smo že prevozili, na pol poti je vlak do Bariloč, kjer mi bo božična noč pod zasneženimi vrhovi in sredi zelenih dreves gotovo bliže kakor v vročem Buenos Airesu.

Dvojna okna v spalnem vozu so zaradi prahu, ki ga dvigamo, zaprta; zrak je težak, pa odprem vrata na hodnik. Čez hip se na pragu prikaže sedem, osem leten pobič iz sosednje kabine. Tudi on — z očetom in mamico — potuje na hladni jug. Gleda me, potem bi pa rad vedel, kaj delam.

„Pišem za praznike prijateljem po svetu.“

Pokima. Dolgčas mu je, pa začne klepetati in mi pove tudi o Jezuščku, ki mu bo prinesel nove gojzerice, „tako da bo lahko z očetom šel v hribe.“

„O, potem imaš pa Jezuščka gotovo rad?“ pravim. Pobič pokima rekoč, „da je Jezušček radodaren.“

Aha, se nasmehnem. „Zato ga imaš rad?“

Ne, vseč mu je tudi ker je bil „un chico corajudo.“ — Tako da mu je povedal očka.

Preneham s pisanjem. „Korajžen fantič? Zakaj?“

„Premislite! Tako majhen — pa je šel proti celemu svetu! (Se

agarró con todo el mundo...)“

Molčim, samo gledam ga in razmišljam, ali eksistira telepatija tudi iz enega oddelka spalnega voza do drugega. Kajti prav snoči pred spanjem sem prebiral v reviji „Nuestros hijos“ misli nekega duhovnika o božiču, prazniku pogumnih in velikodušnih.

*

Jezusovo rojstvo, piše Avgu-

štin Kaul, naredi silen vtis celo na neverne ljudi in sicer zaradi nesorazmerja med dogodkom in pa posledicami, ki jih je povzročil.

Dogodek je nepomemben. Človeško vzeto seveda. Postavljen v zemljepisno zgodovinski okvir dobe, še bolj zbledi. Kaj bi naj pomenilo svetu — posebno še grško-rimskemu svetu, navajenemu razkošja — rojstvo judovskega dečka, rojenega sredi živali v hlevu v neznanem gorskem mestecu?

In vendar: Ta skromni dogodek je zaključil eno poglavje zgodovine in pričel dobo nove civilizacije.

Jezus se je zavedal važnosti svojega poslanstva, zavestno se je pripravljaj nanj in ga tudi uresničil. Že prvi hip se je v njem prikazala krepost velikodušnosti, pečat, ki je odslej dan vsem njegovim delom, vsemu njegovemu zadržanju.

Nič nam tako jasno ne razloži pomembnosti velikodušja kakor primerjava z nasprotnim: majhnostjo duše.

Eksistira človek majhne duše, ki ne pozna ne drznosti ne tvegajanja (ko se človek kdaj cel postavi za veliko stvar), ki ni zmožen podvzeti velikega podjetja, moralno velikega, če je materialno neznatno...

Človek majhne duše in majhnega srca živi v stalni obrambi, misli samo na to, da bi živel v miru. Plašč obrača po vetru, z vsemi ljudmi bi hotel biti prijatelj

— zaradi udobja —, izogiblje se nevšečnostim, nasprotstvom, udarcem, vsemu, kar bi ga „kompromitiralo“. Samo vase zatopljen se boji, da bi vzbudil pozornost, ničesar ne začne, če ni sto od sto prepričan, „da bo dobro izpadlo“. Ta moralna strahopetnost ga onespособlja za vse, kar v življenju zahteva odpovedi, poguma, heroizma. Med človekom majhne duše in širokosrčnostjo je popoln prepad.

Nasprotje temu je **velikodušnost**, širokost duše, predano srce, ki zna polno ljubiti in delovati z gorečnostjo. Ko pogumni velikodušnež nadaljuje z začrtanim delom, ne misli na osebno varnost, niti ne, kaj ga to lahko stane. Ne išče časti, ampak prej to, da bi bil vreden časti. Prezira svetne dobrine. Miren je in močan, saj ga zunanji videz stvari ne impresionira. Ne išče nevarnosti, pa tudi boji se jih ne — in če je potrebno, se jim celo postavi. Ne razpravlja rad, vendar se vznemiri in pove povsod svoje mnenje, kadar so v nevarnosti plemenite vrednote.

Vse, kar je velikega — to je ambient, v katerem živi.

Ne izrablja uspehov, ki jih je dosegel, on uživa ob misli nanje. Je resnicoljuben, ne išče cenениh izhodov ali zatočišč, sovraži laž in ne umika se od ljudi, ki ga opozarjajo na napake. Bolj mu je pri srcu resnica kakor pa „javno mnenje“. Ne išče hvale. Je dober in zvest.

Z eno besedo: **velikodušnost je krona vseh kreposti.**

*

Neizmerna veličina Betlehema, na zunaj preoblečena z revščino — ob tako veličastnem dogodku bi vsak poudarek zunanosti samo motil — govori odprtim čudovitim dušam, ki ne iščejo zunanjega veličastja (majhni ljudje iščejo to), ampak ki prezirajo vse, kar je minljivega. Tako lahko razumemo, zakaj je „naloge odrešenja“, kakor piše sveti Pavel, bila Judom kamen spotike in zakaj se je poganom zdela smešna. Prvi si niso mogli predstavljati drugačnega Mesija, kakor z vsem tru-

ščem prihajajočega uspešnega triumfatorja. Nekaj podobnega Aleksandru, ali celo — Neronu.

Sveto pismo pripoveduje, da so čaše kralja Salomona bile iz čistega zlata in njegovo pohištvo iz lesa libanonskih gozdov. Jezus ni poznal zlatih čaš: zadnji požirek v življenju je izpil iz gobe. Ni poznal ležišča iz cedrovega lesa. Prvo, na katerem je ležalo njegovo telo, je bila slama; zadnje — križ, iz navadnega lesa.

Ko je prešla tista blažena noč, v kateri je Jezus prvič zajokal in so pastirji odšli k svojim čredam, angelci izginili, kralji se vrnili na Vzhod — je sveta družina ostala sama pred Herodovo oblastjo — prvič sta se znašli druga pred drugo: ponižnost ter navidezna majhnost Jezusova in sila nekoga, ki se je dal imenovati „véliki“. Zaradi velikodušnosti prvega je prišlo do trpljenja polnega bega v Egipt. Strahopetnost „vélikega“ je s krvjo poškopila vsa mesteca, da se je trgal jok iz prsi mater in nedolžnih otrok.

Tako sta majhnost iz Betlehema in božja veličina pričele pot skozi zgodovino človeštva.

*

Malo dogodkov je prineslo toliko tolažbe nebogljenim, kakor prav božično sporočilo, čeprav današnji nepokojni svet nekam boječe pozdravlja angela miru. Premnogo božičev je bilo omadeževanih s krvjo in prevečkrat je človek dočakal samo razočaranje

zaradi prelomljenih obljub miru...

Junak iz neke sodobne drame, ki se odigrava na božično noč, zagrenjen in skeptičen odgovarja nekomu, ki pravi, da se ne smejo bojevati, ko se dvigne božična zvezda, rekoč: „Morda se pa letos ne bo dvignila... Morda nas je pozabila osvetliti...”

Mi pa vemo, da kljub temnim oblakom božična zvezda razsvetljuje vse ljudi, ki so dobre volje. In da je njeña mirna svetloba, tudi v teh dneh, znanivka lepših časov vsem, ki ji slede...

*

Vlak drvi v noč. Gotovo je minila že ura, kar sem se zamaknil v prihajajoči mrak, v čudovite rdeče in vedno bolj temneče oblake, kakršnih v velikem mestu ni. (Ali pa so, samo da mi tam živimo — že na tem svetu kakor pokopani — zaprti v niše in ne vidimo, nimamo več časa videti nebo nad seboj?)

Moj mali znanec iz sosednjega oddelka že počiva in enakomerno tolče z nogo ob steno. Spet primem za pisalo in nadaljujem:

MARIJA GRE ZA ZVEZDO

Za góre mi pa zvezda gre,
za zvezdo pa Marija gre,
na rokah nese Jezusa.

V rokah nese pušeljce zlat.
Tega bo hlapčičem šenkala,
ki jo za gnade prosijo.

„...želim ti lep, miren božič, poln skrivnosti, kakor jo je slutilo srce nekoč v tistih žalostnih dneh, ko si vedel: danes je božič, sam Bog ve, če bom še živ na dan Treh modrih...”

Kdo med nami nima tegob? Kdo se ne plaši pred bodočnostjo? In vendar: Življenje je lepo, je dobro in radodarno, velikodušno za vse, ki mu znajo na široko odpreti srce. Zato ne bodimo majhni, ne boječi, ne malodušni: Življenje teče tako hitro, tako strašno hitro...

Mnogi pravijo, da je bila nekoč borba manj strašna, kakor pa današnje življenje v miru, v obilju, ki ubija dušo in telo. Toda — današnja borba s svetom in s samim seboj, kaj ni večjega junaštva zahtevajoča kakor nekoč? Drugim spet se ta borba v svetu zdi prehuda, že naprej izgubljena. Bila bi, če bi bili sami zapuščeni...

Toda z malim korajžnim Fantičem, z malim Soldatkom ob strani, bo lažje. Poskusimo — in bomo videli!

Zorko Simčič (1962)

Za góre mi pa zvezda gre,
za zvezdo pa Marija gre,
na rokah nese Jezusa.

Na glavi nese krancelj zlat.
Tega bo deklicam šenkala,
ki jo za gnade prosijo.

Neznan avtor

OB JASLICAH

V hlevu
klečita Jožef in Marija,
ki njene so roké presvete
v jasli položila Dete.

Zvezda repatica
je nad njim obstala,
da tristo in še več noči
nam milo bo sijala
nad hišami in hlevi,
da nas v stiski, revi
tolažili bodo spevi
angelov — vetrov.

Vse tišji
pastirskih rogov
so daljni odmevi.
Kmalu
bodo ti stari možjé
z gorá prihiteli,
v culicah in na ramenih
noseč svoj borni dar,
vsak s palico krivo,
z lasmi kakor z grivo,
ki jim jo mrši vihar —

v naš Betlehem.

Tedaj pokadimo
in poškropimo
z blagoslovljeno vodó
od strehe do kleti
vso našo hišo,
žito in strd,
še polje in vrt
in vse stvari.

Kako srebrno-
voda cinglja v koritu
sredi samotne vasi!
Kako mehkó
nam angeli pojó,
ko sneg naletava
in v luninem svitu
blešči se dobrava...

Anton Vodnik

Od polnočnice

Bilo mu je toplo in se ni menil za mraz, četudi je od Metlike strupeno vleklo. Po zmrzlem, izhojenem snegu so mu pele noge, kot bi stopal po skritih strunah. Vsi so že davno odšli na daljne domove — njih koraki in besede so utonili v tišino. Pot je bila samotna in žive duše ni bilo več daleč naokoli. Na nebu je sijal okrogel mesec, ta zvesti prijatelj srečnih nočnih popotnikov, zvezde pa so se kot iz spoštovanja odmaknile nizko na obzorje.

Petje pred oltarjem in na koru, petje v cerkvi, kadilo in sijajne luči, množica ljudstva — vse je izginilo. On se je zadržal pri sorodnikih. Pojedel je kos potice in popil čaj — in v svoji človeški slabosti je željno pomislil na mehko posteljo v tisti prijetno zakurjeni sobi. Kako rad bi zaspal — kako sladko bi spal!

Toda zdaj pojejo strune pod njim, zasnežene njive se krog in krog svetlo sinje bleščijo v mesečini. Kadar se ustavi, strune obmolknejo, v prsih pa zasliši srce; v sencih začuti utripe dragocene ure, ki mu nenehno podaljšuje življenje in mu kaže pot daleč naprej... Kaj mu pripravlja bodočnost?

*

Vsi so šli to noč po tej poti pred njim. Kot bi ga gnala želja po člo-

veški bližini, stopa naglo: mogoče doide koga. Toda noč je prazna, kot bi vse umrlo ali pospalo. Samo smešno majhna senca, ki jo meče mesec, gre zvesto ob njem. Smreke stojé negibno, akacije so kot iz krhkega stekla, sence so blede, le kjer se pot zoži, se zgostijo — in samotni popotnik boječe upira oči vanje, ali ne bo v tisti črnini uzri kaj groznega.

V spominu se mu oglašá dedova pripoved.

„Tam v steljniku, pri Svetem Sebastijanu, je bilo njega dni pokopališče. Od tam je bilo v zimskih nočeh čuti tuljenje sestradanih volkov, ki so iskali kosti in se grizli. Še jaz sem jih čul.“

Med brezami, za dober streljaj globoko na desni, nevidna stoji tišta nema cerkvice, h kateri se prve dni maja le gasilci iz fare zbero pol k maši, pol na izlet. A zdaj je vse tiho. Ko je šel k polnočnici, so svetonočni zvonovi po bližnjih in daljnjih podružnicah peli tako vzvišeno himno, kakršne ne bo čul nikdar več. V tej pozni uri pa je obmolknilo še zadnje pritrkavanje: ležala je popolna tišina, samo njegove pojoče stopinje so jo kahlile. Iz snega v mesečini je rezalo v nosnice, a mraz je bil zdrav in podžigajoč.

Mlade noge so ga nesle, kamor je velevalo srce. Videl je rebri pod

sabo, videl je vrtove in vinograde onstran doline. Ob taki uri in v tej mrtvi snežni belini se mu je domači svet prvič resnično razodel. Bilo je košato zelenje razpaljenega poletja, bile so nevihte s trepetanjem neba in zemlje, bile so mlečne megle novembra, ko detli odnašajo z golih vej zadnje piškave orehe: nikdar pa ga ni božični sneg tako osupnil s svojo modrikasto belino. Tišina, kakršno je poslušal to uro, mu je priklicala solze v oči, da je vzdrltel:

„Zdaj sem samo jaz s svojim srcem še buden, vse drugo spi!“

Ustavil se je in ni mogel dalje: ni mogel verjeti, da je tišina in negibnost res tolikšna, ko pa je

bila v cerkvi takšna muzika, gibanje, gneča in prerivanje. Stal je in občutil, kako sladko bi bilo ta hip umreti: brez telesnega trpljenja in brez srčnih bolečin. Zdaj, ko telesa skoraj več ne čuti in ga je samo poslušanje — ljubljena mati, ljubljena deklica... kakor da ju ni ali kot da bi se bili vsaka po svoji poti vzdignili v zvezdno bliščobo — zdaj bi mu duša najrajši skoprnela v večnost blaženih.

Ali pa ne bi bila taka smrt prelahka in prepoceni? S čim naj bi si zaslužil toliko nagrado?

*

Pokleknil je k obhajilni mizi; in ko je vstal, ga je prevzela bolečina. „Zakaj je ta sreča božje bližine tako bežna?“ Ko je zdaj stal sredi znane in vendar tako nove poti, ga je obšel isti občutek žalosti. „Zakaj je božična noč tako kratka? Zakaj mesec nocoj tako naglo potuje?“

Nenadno je prisluhnil. Od kod ta glas? Kdo poje? Odprl je usta in rahlo nagnil glavo, da bi prestregel pogovor med daljinami. Napeto je poslušal... in iz globin tišine se mu je odzvala v mesečino potopljena bela daljava na severu, od koder je ledeno rezalo.

„Sveti Štefan v Semiču poje tako zamolklo, kot bi se oglašal pri koreninah zgodovine.“

Zapoznili si je z desnico podrgnil čelo in nadaljeval pot. Semiški zvon ga je iztrgal trenutku in ga napel na dvajset stoletij dolgo dobro.

„Nič drugega nisem kot drobec

— in vendar vekomaj ne bom umrl, če bo nocojšnja milost do konca ostala v meni. Prejenjale bodo zemeljske bolečine, naj mi jih prihodnost še toliko hrani. Ko jih bom vse spoznal in ne bom klonil, preide moj nesmrtni del v večni dan svetlobe in slave!“

— — —
Pot se je bližala cilju: še malo je imel do ovinka, kjer se odcepi

njegova steza. S tiste vzpetine bo zagledal dve rdečkasti okenci. Ma-ti je petrolejko le odvila, zakaj to noč naj luč sveti do jutra — po-tem pa je šla počivat. Stopil bo tiho noter, ker vrata niso zapah-njena, in tudi on jih ne bo zapah-nih, ker se v tej noči božje ljubez-ni in človeškega bratstva ni treba zaklepati.

Vinko Beličič

ŠTIRI SVEČKE V SEVERNI MEGLI

Komaj advent je v ožini Tsugáru,
a ves dan sneži.
Dih morjã trepeta v penah po starem;
galebi molčijo.

Kdo se bo spomnil Božiča v daljavi
in zim od srcã,
ko se je Sin Božji z lučko odpravil!
iskat med gorãmi?

Komaj advent je, a vsaki nedelji
bom svečko prižgal:
da bo kot v zibki na borovi veji
na oknu ležala.

Tudi če snežna meglã jo pokrije,
jo Božje Srce
vidi na Sveti večer v tej ožini
in pride še k meni.

Ožina Tsugáru (ts je naš c) loči glavni japonski otok Hónšu od drugega velikega otoka Hokkájdo; na mnogih mestih tvorijo obalo strme gore. Posebno v severnih predelih otoka Hónšu je še malo katoličanov. V hitri podmornici ni od tukaj daleč ne do Rdeče Kitajske ne do Severne Koreje — o, da bi vsem tem deželam zasvetil Božič!

Vladimir Kos

Iz življenja sv. očeta po vrnitvi iz klinike

Prihod v Castelgandolfo

16. avgusta ob pol šestih zvečer je papež Janez Pavel II. s helikopterjem iz Vatikana poletel v pa-

peško letno rezidenco Castelgandolfo, kjer bo predvsem počival. Operaciji sta za njim, bolezen je dokončno premagana. Papež naglo okrevaja.

Ko se je 14. avgusta vrnil iz klinike v Vatikan, je šel najprej molit na grob apostola Petra in svojih treh prednikov na papeškem prestolu. Pozneje se je na Damazovem dvorišču v Vatikanu, kjer so ga pozdravili kardinali, škofje, duhovniki in predstavniki vlad, pošalil, da se je sv. Petru zahvalil, da je za nekaj časa kljub vsemu tveganju še ohranil tega svojega naslednika. Na grobovih treh prednikov pa je mislil na to, da bi bil tam kmalu en grob več. Vsem se je zahvalil za molitve in ljubečo skrb.

Ob prihodu v Castelgandolfo so meščani okrevajočega papeža pri srčno pozdravili in sprejeli v svojo sredo. Zaželeli so mu, da bi se med njimi dobro počutil in kmalu popolnoma ozdravel.

Avdiencia 23. avgusta

V nedeljo 23. avgusta je papež že sprejel 15.000 romarjev, ki so se deloma na dvorišču papeške palače deloma pa pred njo zbrali, da pozdravijo papeža in prisluhnejo njegovim besdam. Sv. oče je

svoje misli povezal z Marijo v nebesa vzeto. Papežev nagovor je trajal kar 40 minut. Vmes je vpletel domisljice v raznih jezikih in tudi zapel poljsko pesem.

Audience ob sredah

Zdravniki so papežu odsvetovali, da bi že kar takoj začel z običajnimi splošnimi audienčami ob sredah, zato se je odločil, da bo vsaj za kratek čas med ljudmi, saj prihajajo največ zaradi njega od blizu in daleč. Kakor ob nedeljah in praznikih bo romarje kratko nagovoril, nato pa z njimi zmolil angelovo češčenje.

V sredo 26. avgusta je bilo takšno srečanje. Kljub navadnemu delovnemu dnevu se je v Castelgandolfu zbralo nad 7 tisoč ljudi. Vsi seveda niso mogli na dvorišče, toda čakali so mirno zunaj na trgu. Papež jim je na kratko razložil, zakaj takšen nov način srečanja, nato pa se je spomnil obletnice izvolitve svojega prednika Janeza Pavla I. ter praznika zavetnice Poljske Matere božje z Jasne gore v Čenstohovi. Nekaterе besede so bile razločno namenjene poljskim voditeljem, ki naj poskrbijo občanom, česar potrebujejo.

Dnevni red

Janez Pavel počasi okreva po operaciji. Vrnil se je že k svojemu staremu redu, da zgodaj vstaja, s tajniki mašuje, čez dan pa se sprehaja po vrtu, ki je na le-

pem kraju nad Albanskim jezerom. Vmes tudi že dela, saj mu iz Vatikana prinašajo kupe listin. Njegovi najbližji pripovedujejo, da tudi veliko piše, in mnogi iz tega sklepajo, da pripravlja kakšno listino, morda novo koncilsko encikliko o socialnem vprašanju.

Z irsko mladino

26. avgusta je papež naredil izjemo od načina življenja, kot so mu ga predpisali zdravniki, sprejel je namreč 2.500 fantov in deklet, ki so prišli iz Irske. To romanje je bilo predvideno že pred letom dni in naj bi pomenilo, da hoče irska mladina papežu vrniti obisk iz leta 1979. Večina mladih je delavcev in so morali veliko žrtvovati za tako dolgo pot, zato papež ni niti malo okleval in je prišel mednje.

Mladi so papežu na ploščadi pred audienčno dvorano v Castelgandolfu priredili pravi festival irskih pesmi in plesov. Papež je prišel mednje peš v spremstvu svojih najožjih sodelavcev. Povedal jim je, da je to prvi sprejem po dolgotrajnem okrevanju v bolnišnici. Posebej se je ustavil pri 16 mladih bolnikih na vozičkih. Pogovoril se je tudi s kardinalom O'Fiaichom in drugimi škofi, ki so spremljali mlade. Skoraj 2 uri se je mudil med njimi, nato pa se je spet peš vrnil v stanovanje.

Svarilo pred nevarnostjo vojne

V nedeljo 30. avgusta opoldne je nepregledna množica v Castel-

gandolfu pričakala papeža in ga pozdravila z navdušenimi klici in ploskanjem. Pred molitvijo angelovega češčenja je imel papež enega najbolj dramatičnih protivojnih govorov. Spomin na začetek druge svetovne vojne opozarja na nevarnost igranja z orožjem. Papež se je spomnil tudi obiska Hirošime in Nagasakija, ki sta bili prvi žrtvi jedrske vojne. Govoril je 20 minut.

Nedelja 6. septembra

Opoldne na prvo septembrsko nedeljo je papež govoril okoli 16 tisoč romarjem in turistom, največ tujcem, ki so se zbrali na dvorišču in trgu ob njegovi letni rezidenci v Castelgandolfu. Glavne teme govora: prvi kongres poljskega neodvisnega sindikata Solidarnost, spomin na dogodke pred letom dni v Gdansk, na začetek druge svetovne vojne.

„Ganjen sem, ko sem zvedel, da v Westerplatte spet stoji križ, ki je bil svoj čas tam postavljen,“ je dejal predvsem navzočim Poljakom. Na kraju bitke pri Westerplattu so po vojni postavili križ, ga kasneje nasilno odstranili, zdaj pa se je spet vrnil na staro mesto. „Preteklo nedeljo smo se spomnili na številne žrtve vojne, ki jih je pretrpel naš narod, 6 milijonov mrtvih na bojiščih, v zaporih in drugod. Neizmerna žetev smrti. Vendar smo prepričani, da je bila ta strašna žrtev naš prispevek, ki potrjuje našo trdno voljo, da živimo, kot tudi pravico, da živimo svoje življenje kot narod, ki ima lastno kulturo, lastno individualnost, lasten način presojanja družbenih vprašanj in dostojanstva človeškega dela,“ je pribil papež in dodal, da je „spoštovanje te pravice našega naroda kot vsakega drugega pogoj za mednarodno sožitje in za mir v svetu. „Solidarnosti“ je zaželel uspešno delo.

Potem ko je spomnil še nekatere druge dogodke — 15. mednarodni dan alfabeticizacije, slovesno praznovanje obletnice smrti Antona Padovanskega — se je papež dolgo zadržal med ljudmi — v skrb tistih, ki ga varujejo. Varnostna služba je zadnje čase poostrena: švicarski stražarji so dobili šolane pse, učijo se karateja in ravnanja s solzilcem. Tudi italijanska policija ščiti papeževo letno rezidenco.

Poslanica UNESCO-u

Ob svetovnem dnevu alfabeti-zacije (prizadevanja za pisme-nost), 8. septembra, je Janez Pa-vel II. direktorju UNESCO (u-stanove ZN za vzgojo, znanost in kulturo) M' Bowu poslal prilož-nostno poslanico. V njej je člo-vekoljubno ustanovo pozval k še dejavnejšemu prizadevanju za od-pravo nepismenosti, tega perečega vprašanja dežel v razvoju. Kljub tolikšnemu napredku v raz-vitem svetu je danes še vedno mi-lijarda ljudi nepismenih. Tudi ti imajo vso pravico do pismenosti in kulturnih ter občečloveških do-brin.

Zaradi nepismenosti so mnogo-krat zapostavljeni v družbi in ži-vijo na nižji stopnji družbenega in človeškega življenja. Papež je UNESCO, mednarodno javnost in odgovorne pozval, naj se na med-narodni ravni javno zavzemajo za odločen boj proti nepismenosti.

Kancler Schmidt pri papežu

12. septembra popoldne je Ja-nez Pavel II. sprejel v posebno avdienco kanclerja ZRN Schmid-ta, ki se mudi na uradnem obisku v Italiji. Sprejem je trajal 26 mi-nut, o pogovorih pa ni bilo nobe-ne uradne izjave. Izvedelo se je samo, da sta visoka sogovornika odslovila tolmača, ker sta se po-govarjala v nemščini. Opazovalci iz nekaterih izjav spremstva skle-pajo, da sta papež in kancler go-vorila o poljski krizi, o nevtron-

ski bombi, o miru v Evropi in drugih perečih vprašanjih. Kanc-ler, ki je po atentatu sedaj prvič videl papeža, je izjavil, da je bil videti v zelo dobrem zdravstve-nem stanju.

Avdiencia 13. septembra

Med opoldanskim govorom je v nedeljo 13. septembra Janez Pa-vel II. zbranim vernikom govoril o svoji tretji okrožnici, ki jo bo-do v Vatikanu objavili in pred-stavili časnikarjem 15 septembra. Okrožnica bo izšla ob 90-letnici temeljne listine krščanskega so-cialnega nauka Rerum novarum papeža Leona XIII. Papež jo je pripravil že pred 13. majem letos in na ta dan pri splošni avdienci hotel govoriti o njej, pa mu je a-tentator Ali Agca to preprečil.

Papež v gledališču

14. septembra si je papež Janez Pavel II. ogledal gledališko pred-stavo o sveti Katarini Sienski. Dramsko delo je napisal duhovnik Raffaele Lavagna. Predstavo so izvedli na prostem, na koncu pa se je papež pogovarjal z igralci. Igralca, ki je igral vlogo papeža Gregorja XII., je papež nagovoril kar s kolegom. Med predstavo je bilo opaziti poostreno nadzorstvo.

Kdo so pomagači atentatorja?

Medtem ko turški terorist Ali Agca, ki je streljal na papeža, pre-staja kazen v italijanskem zaporu, je še vedno nejasno vprašanje,

kako je pravzaprav bilo z njegovimi pomagači. Italijanski preiskovalci še naprej raziskujejo.

ICV, zasebna britanska televizijska postaja, je pokazala konec avgusta poseben program o atentatu na Trgu sv. Petra. V dokumentarni oddaji je nastopilo veliko prič, komentatorjev in celó vatikanski državni tajnik Casaroli. Največ zanimanja je zbudila trditve časnikarja Juliana Manyona, da je Vatikan izročil ameriški administraciji listine, iz katerih je razvidno, da je bila v atentat vpletena sovjetska tajna služba. Časnikar trdi, da Washington zadevo resno proučuje, saj je znano, da pride Vatikan običajno do zelo zanesljivih informacij. Trditve naj bi podkrepila fotografija moškega (pomagača?), ki je bil med streljanjem na Trgu sv. Petra. Ali Agca se je s tem človekom srečal v Bolgariji.

Kaj pravijo na to v Vatikanu? Namestnik tiskovnega predstavnika Pastore najbrž ni potešil ra-

dovednosti številnih časnikarjev, ko je v vatikanski tiskovni dvorani povedal samo: „Apostolski sedež nikoli ni dal izjav ne izrazil domnev o nobeni konkretni organizaciji ali državi, ki naj bi poslala atentatorja na papeža Janeza Pavla II.“

Audienca 20. septembra

V opoldanskem nagovoru je največjo pozornost zbudil tisti del, ki se je nanašal na Poljsko. Ob koncu je govoril še o vrednosti dela, kar je bilo kot komentar zadnje okrožnice.

Prebral je nekaj stavkov iz pistrskega pisma poljskih škofov o svobodi obveščanja „Kljub negotovosti in naraščajočemu zastraševanju zadnjih mescev zbuja upanje enodušna želja po spremembah družbenega in gospodarskega življenja v naši domovini. Ta želja združuje ves narod in temelji na zdravih načelih družbene morale, ki ima svoj temelj v krščanskem socialnem nauku...“ Zahteve po dostopu do vseh sredstev družbenega obveščanja poljske škofo močno približuje stališčem sindikata Solidarnost. Vse družbene sile imajo enako pravico do uporabe sredstev družbenega obveščanja. Ta sredstva morajo biti na voljo vsem družbenim dejavnikom. Enakost se mora pokazati v sporredih radia in TV, kinodvoran in izdajateljske politike, časopisov, plošč in kaset.

Za varnost papeža

V papeževi letni rezidenci v Castelgandolfo so na balkonu, s katerega govori papež obiskovalcem, čez vso širino namestili neprobojno zaščitno steklo, ki bo papeža varovalo pred nadaljnimi možnimi atentati.

Nagovor 27. septembra

V svojem nedeljskem opoldanskem nagovoru je sv. oče najprej omenil mir, za katerega se je treba nenehno prizadevati; spomnil se je Severne Irske, kjer mladi umirajo zavoljo gladovnih stavk; svoje poljske rojake je pozval, naj bodo enotni pri iskanju rešitve za svoje težke probleme. Spomnil se je tudi svojega prednika Janeza Pavla I., ki je nenadoma umrl 28. septembra pred 3 leti in tako odprl pot njegovi izvolitvi.

Povabilo k molitvi rožnega venca

Pri skupni avdienci v sredo 30. septembra je Janez Pave II. povabil vernike, naj v oktobru spet odkrijejo lepoto molitve rožnega venca, ki je osebna in družinska molitev. Sv. oče je dejal, da ima molitev rožnega venca odlično mesto v češčenju božje Matere. Rožni venec je preprosta, a vsebinsko zelo bogata in evangelijska molitev.

Razglasitev novih blaženih

V nedeljo 4. oktobra je papež prispel v Vatikan iz Castelgan-

dolfa v helikopterju ob 9. zjutraj. Pol ure kasneje se je začela na oltarju pred vhodom v baziliko slovesnost razglasitve, ki je trajala do poldne. 140 dni po atentatu so mogli desettisoči vernikov spet pozdraviti na Trgu sv. Petra papeža, ki je že povsem okreval od zločinskega napada 13. maja. Za blažene je Janez Pavel II. razglasil 3 redovnike (2 Italijana in 1 Francoz) in 2 redovnici (1 Italijanka in 1 Francozinja).

Opoldne se je papež pojavil na balkonu bazilike sv. Petra za molitev angelskega češčenja. Zbrane množice je opozoril na osebnost sv. Frančiška Asiškega (bil je njegov god). Dejal je: „Ta človek, ki je ljubil Boga nad vse, vse stvari pa zaradi Boga, nam nenehno govori z resnico vsega svojega bitja, svojega življenja in svojega poklica.“ Omenil je tudi sv. nadangela Mihaela.

Po blagoslovu se je s helikopterjem vrnil v Castelgandolfo, kjer bo ostal še dva ali tri tedne, potem pa se dokončno vrne v Vatikan.

Spet na Trgu sv. Petra

V sredo 7. oktobra je sv. oče obnovil avdienco na prostem na Trgu sv. Petra. Spet se je pripehljal na odprtem džipu, obdajali pa so ga varnostni organi v civilu in švicarski stražarji. Sprejel ga dolg aplavz 30-tisočglave množice. Papež je omenil umor egipčanskega predsednika Sada-

ta, nato pa dogodke 13. maja in naslednjih dni. Občutil je moli-tev Cerkve zanj. Molili so zanj ne le katoličani, temveč tudi drugoverci. Avdienca je trajala skoraj 2 uri. Mnogim vernikom je stisnil roko. Videti je bil zdrav, le nekoliko shujšan.

3 leta papeževanja

16. oktobra se je iz letne rezidence dokončno vrnil v Vatikan. 16. oktobra so minila ravno 3 leta, odkar je bil Janez Pavel II.

izvoljen za poglavarja Cerkve. Ves čas je delal vsestransko in neutrudno. Opazovalci njegovega življenja so postali pozorni v tem času zlasti na tri značilnosti njegovega papeževanja: na njegovo prizadevanje za notranjo prenovo Cerkve po smernicah II. vatikanskega cerkvenega zbora, na njegovo oznanjevalno gorečnost, ki se je izrazila zlasti z njegovimi apostolskimi potovanji, in pa na njegovo nenehno prizadevanje za pravičen in resničen mir na svetu.

Nova enciklika Janeza Pavla II. „Laborem exercens“

Dne 14. septembra letos je papež Janez Pavel II. izdal svojo tretjo encikliko z naslovom „Laborem exercens“ (Z delom). Govori o človekovem delu. Nova okrožnica ima pet delov: Uvod, Delo in človek, Spopad med delom in kapitalom v današnji fazi zgodovine, Pravice delavcev in Elementi za duhovnost dela.

V uvodu je povedano, da je enciklika napisana ob 90-letnici okrožnice Leona XIII. „Rerum novarum“, in poudarjeno, da je deo ključna točka družbenega vprašanja. V 2. delu izhaja papež iz prve Mojzesove knjige, ki poroča o božjem naročilu, da naj si človek z delom podvrže zemljo in na njej zagospodari. Tu obdela tudi pojav kapitalizma, tako liberalnega kot kapitalističnega, in poudarja soli-

darnost, s katero je mnogokje delavcem uspelo preprečiti, da bi jih kapital izrabljaj. Naglaša tudi, da je delo eno izmed oporišč človekovega dostojanstva. V tretjem delu se opisujejo razsežnosti spopada, prdnosti dela, „ekonomizem“ in materializem, razmerje med delom in lastništvom. V četrtem delu je govor o delu kot človekovi pravici, o vprašanju zaposlovanja, o plačah in dajatvah, o pomembnosti sindikata, o dostojanstvu kmetovanja, o delu invalidov, o delu in vprašanju emigriranja. Peto poglavje govori o vlogi Cerkve, o delu kot so-delovanju s stvariteljskim božjim načrtom, o Kristusu delavcu, o delu v luči Gospodovega križa in vstajenja.

O okrožnici bomo razpravljali obširneje drugič.

Nadškof dr. Alojzij Šuštar med rojaki v ZDA in Kanadi

Na povabilo rojakov v ZDA in Kanadi je ljubljanski nadškof Šuštar obiskal slovenske rojake v teh deželah. Pred odhodom je o tem obisku pisal duhovnikom ljubljanske nadškofije v škofijski okrožnici.

Pismo nadškofa Šuštarja svojim duhovnikom pred odhodom v ZDA

Kot vam je znano, bom od 25. avgusta do 15. septembra letos na obisku pri naših slovenskih rojaki v Združenih državah Amerike in v Kanali. Zunanji nagib za to potovanje je najprej praznovanje Baragovega dneva in stoletnice stolnice v Marquette v soboto in nedeljo, 5. in 6. septembra, in desetletnice blagoslovitve slovenske kapele v Washingtonu 12. septembra. Obiskal pa bom tudi naše rojake v New Yorku, Clevelandu, Chicagu, Torontu, Montrealu in še nekaterih drugih mestih. Obisk ima cerkveno pastoralni značaj.

Srečal se bom z našimi verniki, njihovimi duhovniki, škofijskimi in redovnimi, pa tudi s pristojnimi ameriškimi škofi. Srečanje naj nas še trdneje poveže kot Slovence in kot verne kristjane. Stari izseljenci iz naše domovine, katerih otroci že ne znajo več

slovensko, in tisti, ki so odšli med drugo svetovno vojno ali pozneje, vsi so naši bratje in sestre po krvi, jeziku in veri. Ne smemo jih pozabiti. Ravno nasprotno: izrabiti moramo vse priložnosti, osebne obiske in pismene stike, besedo in pesem, liste in knjige, verske in cerkvene prireditve, slovensko bogoslužje in javno in zasebno molitev drug za drugega, da ohranimo, poživimo in utrdimo svojo medsebojno povezanost.

Povsod po svetu, tudi pri nas doma, doživljamo, kako ljudje ob ideoloških, svetovnonazorskih, političnih in družbenih razlikah iščejo in poudarjajo to, kar jim je skupno, ne da bi s tem hoteli zbrisati ali prelepiti razlike. Kjer vlada medsebojno razumevanje in spoštovanje, kjer pustimo drug drugemu svobodo njegovega osebnega prepričanja in sami zase uveljavimo in doživimo tako svobodo, je tudi ob večjih in globljih razlikah možen prijateljski stik in pogovor. Z našimi rojaki v Ameriki in Kanadi nas povezuje ne samo slovenska narodnost, ampak z veliko večino tudi vernost in pripadnost katoliški Cerkvi. Nedvomno pa so tako med posamezniki kakor skupina-

mi tudi razlike v tej ali oni stvari, v tem ali onem stališču, v tem ali onem presojanju, in to v različne smeri. Ker pri obiskih, srečanjih in pogovorih ne gre za to, da bi zaostriili morebitna nasprotja in bili še bolj drug proti drugemu, ampak da bi kot ljudje, Slovenci in kot kristjani našli in poudarili to, kar nam je skupnega, pomenijo taki stiki zares utrjevanje prijateljstva in ljubezni.

Tudi v vašem imenu, dragi so-bratje (op. duhovniki), bom našim rojakom, duhovnikom, redovnikom in redovnicam, družinskim očetom in materam, ostarelim in mladim, ki poznajo slovensko domovino le iz pripovedovanja, izročil vaše pozdrave in najboljše želje. Med njimi so tudi vaši osebni znanci, morda tudi ožji sorodniki in prijatelji. Povedal jim bom, kako smo veseli njihovega življenjskega in poklicnega uspeha, ki so ga dosegli v tujini, kakor tudi njihove narodne in verske zvestobe. Obljubil jim bom, tudi v vašem imenu, da jih ne bomo pozabili ne v molitvah in ne v prijateljskih stikih...

Spominjajte se v molitvah in pri sv. maši vseh naših rojakov, izseljencev in zdomcev po svetu.

Med rojaki v Kanadi

Na pot je šel 25. avgusta. Spremljal ga je šempetrski župnik dr. Jošt Martelanc.

Prvo prijetno srečanje z rojaki je bilo že na letališču v New Yor-

ku ob prihodu JAT-ovega letala iz Ljubljane. Nadškofa je pozdravila skupina otrok v narodnih nošah, mu zaželela prijetno bivanje v „novi domovini“ in mu izročila slovenski šopek. Čeprav je bil obisk slovenskega verskega občestva v New Yorku predviden kot zadnja postaja pred vrnitvijo v Ljubljano, so hoteli Slovenci iz New Yorka in okolice že v začetku počastiti nadškofa s slavnostno večerjo.

Po naprej pripravljenem načrtu se je začel nadškofov obisk rojakov v Kanadi, in sicer v dveh največjih slovenskih župnijah Marije Pomagaj v Torontu in Čudodelne svetinje v New Torontu. Kljub temu, da je bil obisk teh in skoraj vseh župnij na delavne dneve, so rojaki napolnili cerkve in pozdravili nadškofa s številnimi narodnimi nošami. Pozdrav torontskega kardinala Carterja, ki je bil zaradi bolezni zadržan, je izročil torontski pomožni škof, naš rojak dr. Lojze Ambrožič.

V soboto, 29. avgusta, je nadškof obiskal slovensko župnijo v Hamiltonu, kjer se pripravljajo na gradnjo nove župnijske cerkve. Tudi tu se je ponovil prizor z Toronta: ljudje so napolnili veliko dvorano, ki sedaj služi za cerkev; mnogi so prišli v narodnih nošah.

Vreme pa je, žal, pokvarilo srečanje, ki so ga vsi najbolj pričakovali, v nedeljo, 30. avgusta, na župnijski pristavi v Boltonu. Ta dan je bil določen za „Kanadski Baragov dan“ in za takšne priložnosti se zbere do 2000 ljudi, letos

pa bi jih prišlo gotovo veliko več. Med dopoldansko mašo na prostem se je „vlilo kot iz škafa“ na začetku obhajila. Opoldne se je deloma zjasnilo, popoldne pa je zopet začelo deževati po nadškofovem govoru na „Baragovem dnevu“. Kljub dežju so pevci, deklamatorji in recitatorji vztrajali do konca.

V ponedeljek je nadškof odletel v Montreal, kjer je bilo zvečer bogoslužje in srečanje v slovenski župniji; v torek pa je že odletel v nad 2000 km oddaljeni Winnipeg, kjer je najmlajša slovenska župnija v Kanadi.

Po Baragovi deželi

Obisk rojakov v ZDA se je začel v Chicagu. V mestu samem sta bili nekoč dve slovenski župniji, sedaj je le še ena. Ker živijo Slovenci po vseh čikaških predmestjih, je bilo pripravljeno skupno srečanje v Lemontu, na „ameriških Brezjah“. Tudi tu se je ponovil prizor kot na vseh župnijah v Kanadi: bil je četrtek in ljudje so napolnili cerkev, čeprav so nekateri prišli iz sto in več kilometrov oddaljenih krajev.

Kmalu po prihodu v Chicago je nadškof Šuštar obiskal osrednje urade dveh velikih slovenskih ustanov, KSKJ in Slovenske ženske zveze v Jolietu in najstarejšo slovensko župnijo v ZDA, župnijo sv. Jožefa v Jolietu, kjer je bil lansko leto ameriški „Baragov dan“. Pred odhodom iz Chicaga je nadškof Šuštar obiskal še kardinala Cody-

ja in se na poti v Marquette ustavil na slovenski župniji v Milwaukeeju.

Slovesnosti Baragove dne so se začele v soboto 5. septembra, ko se je v marquetteški stolnici zbralo blizu 500 slovenskih rojakov. Z nadškofom Šuštarjem je somaševalo še 5 ameriških škofov in 18 slovenskih duhovnikov. Na koru je pel zbor „Slovenska pesem“ iz Chicaga pod vodstvom p. dr. Vendelina Špendova.

V mašnem govoru je nadškof Šuštar na kratko orisal veličino Baragovega dela in se potem ustavil ob delu za njegovo beatifikacijo. Posebej je priporočil, naj bi z letošnjega Baragovega dne izšla trojna pobuda: začeli naj bi z znanstvenim raziskovanjem Baragovih del in jih izdali v kritični dvojezični izdaji; ob preučevanju teh spisov bi lahko ugotovili značilnosti Baragove duhovnosti; raziskovanje pa naj bi končno dalo še bolj otipljive sadove, namreč postavilo Baraga pred današnji svet.

O teh predlogih se je nadškof Šuštar pogovoril tudi z marquetteškim škofom Markom Schmittom, ki je zanje pokazal veliko zanimanje.

Višek Baragovega dne pa je bila maša v nedeljo 6. septembra ob 16. uri. Prišli so vsi škofje sosednjih škofij, pa tudi vsi tisti, ki kakorkoli delajo za Baragovo beatifikacijo, kakor npr. washingtonski nadškof Hickey, oklahomski škof Salatka in še mnogi drugi.

Slovesno bogoslužje je vodil novi detroitski nadškof Szoka, ob njem pa je bilo še 5 nadškofov in 19 škofov. Somaševalo je tudi 80 duhovnikov. V vsej zgodovini marquetteške škofije se v stolnici še nikoli ni hkrati zbralo toliko škofov in duhovnikov.

V nagovoru je nadškof Szoka primerjal Barago s svetima bratoma Cirilom in Metodom. Navzročje je pozval, naj storijo vse, da bi ga čimprej mogli videti na oltarju. Bogoslužje so spremljali združeni pevski zbori.

Za letošnje praznovanje so izbrali Baragov škofijski sedež, ker obhaja stolnica svojo obletnico. — Prostor zanj je že 1853 izbral škof Baraga.

Nadškofov slavnostni govor na Baragovem dnevu v Marquetteu

Ne morete si predstavljati, kako sem vesel in hvaležen Bogu, da sem danes lahko tukaj z vami v Marquetteu na slovesnosti leto-

šnjega Baragovega dne v spomin škofa Ireneja Friderika Barage, prvega svetniškega škofa tukajšnje škofije.

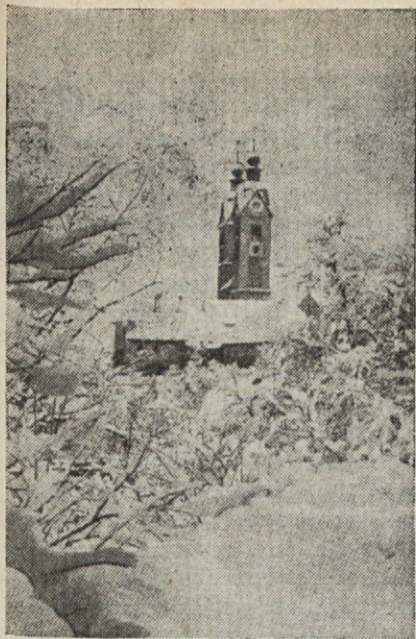
Prvikrat sem stopil na posvečena ameriška tla in že v drugem letu svoje škofovske službe imam priložnost moliti na grobu škofa Barage v kripti vaše veličastne prenovljene stolnice. Zame je to veliko doživetje, kajti s škofom Barago sva bila rojena v isti župniji, tudi najini rojstni hiši ni sta daleč druga od druge. In oba sva bila krščena pri krstnem kamnu v župnijski cerkvi v Dobrniču.

Vesel sem, da se lahko poklonim spominu velikega sožupljana in mu ob njegovem grobu v tej deželi, ki je priča njegove apostolske gorečnosti, darujem veliki načrt duhovne prenove v njegovi rodni deželi. Prosil sem ga, naj bo naš priprošnjik pred vsemogočnim Bogom za pokoncilsko prenovo slovenskega ljudstva. To ljudstvo je tako ljubil, da je, čeprav ves predan misijonskemu delu med Indijanci, še vedno našel čas za pisanje knjig v slovenskem jeziku za duhovno prenovo slovenskega naroda. Tega ni naredil samo zato, ker se je zavedal vesoljnosti Cerkve, temveč ker je živel to splošno bratstvo, po katerem so bili Slovenci v Evropi in Indijanci v Ameriki njegovi bratje in sestre in on je bil duhovnik za vse. Kar je začel, še obstaja, in to bratstvo, kot lahko vidite, se z leti pogloblja.

Brez oklevanja je lahko rekel

z apostolom: „Vsem sem postal vse, da bi jih vsekakor nekaj rešil“ (1 Kor 9, 22). Vsem je hotel biti vse: izobraženim (kakor so bili njegovi slovenski bratje) in neizobraženim (kot so bili njegovi indijanski bratje).

Slednjim je hotel prinesti blagoslov kulture in ni štedil svojih moči, da bi dosegel ta cilj. Njegovi življenjepisi so polni ganljivih prizorov, kako zelo je skrbel in pogosto tudi trpel, da bi ljubljnim Indijancem preskrbel knjig. V tem prizadevanju bi ga lahko na neki način primerjali s svetima bratoma Cirilom in Metodom, ki sta pred tisoč leti naredila skoraj isto stvar za Slovane. Čeprav sta bila visoko izobražena Grka, nista hotela Slovanom prinesti grške kulture, temveč sta raziskala bistvene duhovne vrednote teh ljudi, da bi na njih koreninah pognala vera v Boga. Baraga je storil isto. Tudi on je bil visoko izobražen in tudi on ni hotel prinesti slovenske kulture svojim Indijancem, temveč je raziskal resnične duhovne vrednote Indijancev, da bi iz njihovih korenin pognala vera v Boga. Njihova knjiga „Zgodovina, značaj, nravi in šege severnoameriških Indijancev“ (History, character, moral values and customs of Northamerican Indians), ki jo je leta 1836 napisal v slovenskem jeziku šest let po svojem prihodu med Indijance v Severni Michigan, dokazuje to. Njegova želja „biti vsem vse“

Cerkev „Gospe Svete“ v snegu.

nam ga predstavlja kot velikega sodobnika, moža, ki stoji na strani vseh zatiranih ljudi. Ogorčeno se je boril proti nepošteni trgovini in krivicam, s katerimi so kolonisti in trgovci in tudi predstavniki vlade oškodovali Indijance. Ni skrbel samo za Indijance, ki so sprejeli katoliško vero, temveč se je boril za pravice vseh, tako kristjanov kot poganov med njimi. Ali ne moremo danes vsi tisti, katerih človeške pravice še niso popolnoma priznane, videti v njem velikega in svetega zagovornika? Ali ne morejo v njem imeti priprošnji-

ka, svetnika, ki lahko razume njihove bolečine in težave in njihovo včasih brezupno stanje, ter svojega posrednika pred vsemogočnim Bogom? Ali ni primerno, da vsi zatirani po svetu molijo: „Sveti Friderik Baraga, branilec pravic zatiranih, prosi za nas?“

In to je, dragi bratje in sestre, cilj, za katerega moramo delati. Veliko smo že storili, toda veliko nas še čaka. Z moje strani obnavljam zaobljubo, ki sem jo dal po svojem zastopniku na lanskem Baragovem dnevu v Jolietu, da bom storil vse, kar je v mojih močeh, za uspešen konec procesa za Baragovo beatifikacijo. Združimo svoja prizadevanja, da se bi skrajšal čas, da bomo že pred koncem tega tisočletja ne samo postavljali Baragovo sliko na naše oltarje, temveč z velikim veseljem s češčenjem razodeli sijajni zgled njegovega svetniškega življenja vsem Američanom in Slovencem in vsem ljudem vesoljne Cerkve.

V Clevelandu in Washingtonu

Po prihodu v Cleveland je nadškof Šuštar najprej obiskal clevelandskega škofa in nato slovenske župnije v Lorainu, Barbertonu ter sv. Lovrenca in sv. Kristine v Clevelandu. V vseh teh župnijah so župniki Slovenci, bogoslužje pa je že skoraj vse v angleščini. V dvorani na sedežu občinskih uradov je župan Vojnović, katerega mati je Slovenka iz Kamnika, med

slavnostnim sprejemom podaril nadškofu Šuštarju simbolični ključ mesta Clevelanda in ga razglasil za častnega meščana; mestni svet ga je pozdravil kot visokega gosta, predstaviški zbor države Ohio, v katerem je poslanec Slovenec Sus-ter, pa mu je izrekel uradno dobrodošlico.

Glavni slovesnosti v Clevelandu sta bili določeni za soboto, 12. septembra, zvečer in za naslednjo nedeljo dopoldne. V petek je nadškof prekinil obisk v Clevelandu, da je bil lahko v Washingtonu pri slovesnem obhajanju desetletnice blagoslovitve slovenske kapele.

V poletju 1971 sta škofa dr. Maksimilijan Držečnik in dr. Janez Jenko slovesno blagoslovila majhno kapelo Marije Pomagaj v mogočni ameriški narodni baziliki Brezmadežnega spočetja v ameriškem glavnem mestu. Tedaj je blagoslovitvi prišlo nad 1.500 rojakov iz vseh krajev ZDA in mnogi prav za to priložnost tudi iz Slovenije. Desetletnico te slovesnosti so hoteli pobudniki zamisli o tej kapeli proslaviti v zvezi z obiskom nadškofa Šuštarja v ZDA in Kanadi. To je bilo v soboto, 12. septembra.

Nadškof dr. Alojzij Šuštar je prišel v Washington že v petek dopoldne. Nadškof je bil v Washingtonu gost krajevnega škofa in svojega dobrega prijatelja nadškofa Hickeya.

V Washingtonu živi zelo malo Slovencev, kljub temu se jih je za proslavo 10-letnice zbralo precej

nad sto. Ker vsi ne bi mogli v majhno kapelo Marije Pomagaj v kripti bazilike, je bila sveta maša v kapeli Presv. Rešnjega telesa v zgornji cerkvi.

V svoji homiliji je nadškof Šuštar poudaril pomembnost slovenske kapele v ameriškem narodnem svetišču. „Ta kapela,“ je dejal „bo še dolga stoletja pričala o prispevku Slovencev katoliški Cerkvi v ZDA in o prispevku ameriški omiki. Kakor je majhna kapela vključena v veliko baziliko, tako smo Slovenci, čeprav majhen narod, vključeni v veliko družino ljudstev, ki sestavljajo Ameriko.“ Tem uspešnejše pa bomo vključeni v to družino narodov, je še razvijal svoje misli nadškof Šuštar, čim bolj bomo v tej deželi ohranili našo slovensko narodno in versko dediščino in krepili narodno zavest.

Po sveti maši se je iz zgornje cerkve razvila procesija v kapelo Marije Pomagaj v kripti, v katero pa je lahko šlo le del rojakov. Mnogi so med petjem lavretanskih litanij ostali v prostoru pred kapelo. Za vse udeležence je bilo potem pripravljeno kosilo v obednici teološke fakultete katoliške univerze, ki ima svoje zgradbe okoli narodne bazilike. Še pred končanim kosilom se je moral nadškof Šuštar posloviti, da je odšel na letališče, ker ga je zvečer čakalo evharistično slavlje in srečanje z rojaki pri sv. Vidu v Clevelandu.

V soboto, 12. septembra, zvečer se je župnija sv. Vida odela v praznično slavlje. Nadškofa je po-

spremlilo v cerkev nad 120 narodnih noš, katoliški vojni veterani v svojih uniformah in predstavniki župnijskih organizacij. Velika in prostorna cerkev je bila nabito polna. Slavja so se udeležili tudi clevelandski škof in številni duhovniki. Tudi župnija Marije Vnebovzete ni v zunanjem slavu v nedeljo dopoldne prav nič zaostajala za sv. Vidom. Žal je bil čas po nedeljski maši prekratek, da bi nadškof lahko osebno pozdravil rojake, ker je bilo treba hiteti na letališče za popoldansko mašo v New Yorku v slovenski cerkvi sv. Cirila na Osmi cesti blizu Druge avenije.

Obisk v New Yorku in vrnitev v Slovenijo

Ceprav živijo Slovenci v prostorni okolici New Yorka na desetine kilometrov oddaljeni med seboj in od župnije, se pogosto obiskujejo in jih je na srečanje z nadškofom prišlo nad 150. Po prisrčnem srečanju v dvorani pod cerkvijo je nadškof odšel še v več kot 100 km oddaljeni Fairfield, kjer je imel v ponedeljek, 14. septembra, zjutraj v slovenski župniji svojo zadnjo mašo v ZDA in zadnje srečanje z rojaki. Zvečer se je namreč že poslovil od ZDA in prišel v torek, 15. septembra, zjutraj nazaj v Ljubljano.

Na svojem nad 10.000 kilometrov dolgem potovanju po Kanadi in ZDA je nadškof obiskal 16 slovenskih župnij, se srečal s petimi

MOLITVENI NAMEN ZA DECEMBER

Splošni: Da bi želje in pobude sv. očeta za vzpostavitev resničnega miru pogasile spore, kjerkoli se zanetijo.

Misijonski: Da bi se na Kitajskem posamezniki in celoten narod odprli Kristusovemu evangeliju, kot ga oznanja cerkveno učiteljstvo.

kardinali, 32 nadškofi in škofi, približno 60 slovenskimi duhovniki in skoraj 5000 rojaki.

Žargon

Ljudje enakega poklica ali ti-
sti, ki žive, delajo v drugačni in-
teresni skupnosti (npr. uradniki,
šoferji, vojaki, šolska mladina,
tatovi ipd.), imajo svoj način iz-
ražanja in večkrat uporabljajo
druge besede ali pa splošno zna-
nim dajejo poseben pomen. Tak
stanovski jezik imenujemo **žargón**
(francosko jargon).

Nekaj primerov: **brzina**, **hitrost**
(v pomenu prestava pri avtomo-
bilu), **pajek** (vozilo z žerjavom za
odvažanje nepravilno parkiranih
avtomobilov), **potégniti** koga (na-
lagati, prevarati), **blokirati** send-
vič (napisati njegovo ceno na
blagajniški blok), **kartónka**
(manjša posoda iz kartona za pi-
jače in tekoča živila), **enomotor-
nik** (enomotorno letalo), **lovec**
(lovsko letalo), **kopirka** (kopirni
stroj), **datirka** (datumska štam-
piljka), **havba** (avtomobilski po-
krov; osnovni pomen: sušilna ka-
pa), **kiper** (prekucnik-tovornjak
z nagibnim kesonom), **dolge in
kratke luči** (pri avtomobilu).

Pri Slovencih žargon ni dosti
razširjen in tudi še ne dovolj
raziskan. Vendar SSKJ, ki raz-
laga besede in jim daje ustrezne
kvalifikatorje, označuje tudi žar-
gonske. Verjetno je najbolj razvit
dijaški žargon in ta je, mislim,
za naše študente najbolj zanimiv.
Navedel bom nekaj primerov, da
bodo vedeli, kako se izražajo nji-

hovi vrstniki v matični domovini.

Poleg znanih stara **bajta**, **bruc**,
brucovanje imamo za slab red
kar tri žargonske izraze: **cvek**,
čik in **fajfa**. Da povemo, da je
kdo pri izpitu padel, da ga ni na-
redil, jih imamo pa še več: **cep-
niti**, **zmrzniti**, **čikniti**, **lopniti**, **po-
grniti**. Cvekarji pogosto **plonkajo**
(prepisujejo) in **špricajo** (neo-
pravičeno manjkajo). Če jih je
profesor vrgel, se izgovarjajo, da
jih je pri izpraševanju **lovil** ali
da je celo **mesaril**. Takšni **čikarji**
komaj **lezejo** (izdelujejo). Vsi štu-
dentje so veseli, kadar imajo **luk-
njo** ali **okno** (prosto uro med po-
ukom). Malo je takšnih, ki se
pridno učijo. Pravimo, da se **pi-
lijo**, **gulijo**, **dudlajo**. **Guliti se**,
naguliti se, **dudlati se**, **nadudlati**
se navadno pomenijo mehanično,
brez pravega razumevanja se u-
čiti, a tudi močno se učiti. **Gu-
leži** ali **dudlarji** nimajo velikega
ugleda, zlasti ne pri **cvekarjih**.
Profesor včasih **jemlje naprej** (o-
bravnavajo novo snov), drugič pa
sprašuje nazaj. Tine je **popravlil**
matematiko. Čeprav Janez ni do-
sti znal, so ga **spustili naprej**. **O-
slovski most**=Pitagorov izrek.

Pomen zadnjič navedenih be-
sed: **očim**=padržstro, **zet**=yerno,
snaha=nuera, **tast**=suegro, **ta-
šča**=suegra, **svak**=cuñado, **sva-
kinja**=cuñada. **Ujec**=materin
brat, **ujna**=materina sestra, **ujče-
va** žena. Navadno pa rabimo tu-
di v teh primerih kar splošno
znani besedi stric in teta.

Simon Rajer

Katoličani v družbenem življenju

Po novejših cenitvah je na svetu približno 750 milijonov katoličanov, to je eno petino prebivalstva sveta. Če to število primerjamo s številom kulturnega in civiliziranega prebivalstva, je katoličanov v tej skupini približno ena tretjina. To sorazmerje pomeni, da bi katoličani morali imeti sorazmerno enak vpliv ali težo v družbenem življenju sodobnega človeštva. Če pa k temu številčnemu sorazmerju prištejemo še apostolsko poslanstvo katoličanov, bi moral biti ta vpliv še večji. In je res tako? Ne moremo reči, da katoličani nimamo nobenega vpliva na družbeno življenje, vendar je ta premajhen, ponekod popolnoma odsoten.

Vpliv katoličanov laikov moramo razlikovati od vpliva vodstva Cerkve ali papeža. Kot božja ustanova ima Cerkev in Petrovi nasledniki vpliv na življenje človeštva kljub temu, da se ne ravna po njenem nauku in prošnjah. Cerkev s svojo prisotnostjo v svetu vzbuja glas vesti, ki grize večkrat tiste, ki ga vodijo, zato je zavora in zapreka, da človeštvo še ni zapadlo v novo barbarstvo. Pokristjanjenje in počlovečenje družbenih ustanov pa je zadeva laikov.

Niso vsi krščeni za res katoličani. Razlikovati moramo med formalno in dejansko pripadnostjo katoliški Cerkvi. Nekateri so samo krščeni in vpisani v krstne knjige, ko pa dorastejo, jih ve- ra nič ne zanima, drugi sicer izpolnjujejo verske dolžnosti, živijo zasebno versko življenje, v družbenem življenju se pa potuhnejo in ravnaajo, kot da nikoli ne bi bili krščeni in poučeni o svojih dolžnostih. Le malo jih je, ki se trudijo na različnih področjih človekovega življenja uresničiti načela svojega prepričanja. Ne moremo trditi, da jih ni, a jih je odločno premalo.

Vprašanje udejstvovanja katoličanov v družbenem življenju je obravnaval papež Leon XIII. v okrožnica Graves de communi, objavljeni ob rojstvu sedanjega stoljetja, 18. januarja 1901, odkar je letos poteklo osemdeset let.

Zakaj okrožnica

V uvodu papež pravi, da so tehnični napredek, pospešena industrializacija in nemoralen filozofizem povzročili veliko neravnovesje v človeški družbi. Vsi ti činitelji so ustvarili teorijo stvarnega napredka in napovedovali

čase blagostanja ter miru. Toda noben izmed teh ni bil dosežen, dejanske razmere in življenje to zanikajo. Tehnični napredek in industrializacija sta bili postavljena v službo maloštevilnih lastnikov proizvodjalnih sredstev in finančnega kapitala, množice so pa ostale v bedi. Uresničuje se, kar je papež napovedal v prejšnjih socialnih okrožnicah.

Toda ni vse tako črno. Kjer so sprejeli nauk prejšnjih papeževih socialnih okrožnic, probleme reševali po njihovih smernicah, so lepo napredovali. Ustanovili so organizacije, ki študirajo družbeno vprašanja in si prizadevajo, da se katoliška načela upoštevajo pri urejevanju socialnega, gospodarskega in političnega življenja.

Pri tem v začetku zelo uspešnem delu je sodelovalo bolj malo katoličanov, a še te je postopoma razdejala needinost.

Vzroki needinosti

Eden izmed prvih vzrokov needinosti je bilo vprašanje socialnega značaja gospodarskega življenja. Nekateri so trdili, da gospodarstvo nima drugega cilja kot ustvarjati dobrine odjemalcem in prinašati dobiček lastniku podjetja. Vzrok za to je iskati v zmotnih filozofskih in moralnih načelih, ki so se širila z izredno naglico (Graves de communi, tč. 1). Stroji bi naj omejili človekovo delo v podjetjih, študij in racionalizacija dela pa človeka popolnoma postavila v službo

stroja. Nekateri katoličani tudi niso hoteli videti krivic, na katere je Leon XIII. že opozoril v okrožnici Quod Apostolici Muneris (28. decembra 1878) in Rerum novarum (15. maja 1891).

Imeli so tudi težave glede imena, s katerim naj označijo svoje družbeno udejstvovanje. V modi je bila beseda socializem kot sinonim za borbo proti krivicam, ki jih je povzročal nebrzdani kapitalizem, zato so se tudi nekateri katoličani imenovali krščanske socialiste, drugi pa krščanske socialce. Morda so s tem hoteli reči, da se tudi oni trudijo za reševanje perečega delavskega in drugih družbenih vprašanj, vendar jih pri tem vodi krščansko prepričanje. To je vodilo do nove zmešnjave. Zaradi jasnejše opredelitve so si potem nekatere skupine nadele ime krščanska socialna akcija, druge pa krščanska demokracija (GC, tč. 3).

Osnove krščanske demokracije

Ker so tudi socialisti hoteli biti demokrati, so si nadeli ime socialna demokracija. Papež pojasnjuje, da krščanska demokracija nima in ne more imeti nič skupnega s socialistično (GC, tč. 4). Imata različne cilje. Socialistična oznanja marksizem in kolektivistično ureditev družbe, krščanska pa ima svoj temelj v krščanstvu, v veri in se zavzema za ureditev družbenega življenja po krščanskih načelih. Socialistična ali socialna demokracija je bila

istočasno tudi politično gibanje, papež pa priporoča, da bi naj organizacije krščanske demokracije bile samo družbene organizacije, ki se trudijo za pravice delavcev, pomoč potrebnim in npravno preosnovno družbenih ustanov.

Krščanska demokracija mora pospeševati sodelovanje stanov in slojev in se izogibati razredne borbe (GC, tč. 5.). Zmotno bi bilo tudi iskati samo blagostanje nižjih slojev, zanemarjati pa ostale. Družba se mora razvijati harmonično in ustvarjati solidarnost.

Občani morajo spoštovati zakonito civilno in cerkveno oblast (GC, tč. 6.). Obe družbi sta potrebni. Tudi med seboj se morajo spoštovati, to velja posebej še za katoličane, iskati edinost in sporazum v delovanju ter nikoli pozabiti, da je cilj krščanske demokracije edinost med kristjani in spoštovanje božjega ter naravnega zakona.

Ker gre predvsem za reševanje delavskega vprašanja, se ne sme pozabiti, da to ni samo gospodarskega značaja, ampak tudi, in to predvsem, moralno in versko, zato se mora to tudi upoštevati. Če se delavcem podvoji zaslužek, zanemari pa verska vzgoja in kulturna izobrazba, jim ni dosti pomagano. Brez krščanske vzgoje ni resničnega in trajnega napredka (GC, tč. 8.).

Kljub prizadevanjem za pravico krščanska demokracija ne

sme opustiti dobrotelnosti, ki je znak krščanske ljubezni do bližnjega in omehča človeška srca. Opustiti se ne sme tudi miloščina, ker je dopolnilo krščanske dobrotelnosti (GC, tč. 9 in 10).

Gledati je treba naprej, pripravljeni ustanove socialnega skrbstva. S tem Leon XIII. nekaako zaključi program krščanske demokracije. Iz teh prvotnih nepolitičnih organizacij so se tekom let razvile politične stranke katoličanov, sicer pod različnimi imeni, pri nas v Sloveniji Slovenska ljudska stranka.

Dolžnost sodelovanja v družbenem življenju

Potem, ko papež nakaže program krščanske demokracije, preide na glavno točko okrožnice, rekoč, da imajo katoličani dolžnost, da sodelujejo pri krščanski socialni akciji, da si prizadevajo za krščanski družbeni red (GC, tč. 12). Dolžnost torej ni samo, da izpolnjujejo osebne verske dolžnosti, ampak da svoje prepričanje v družbi, v kateri živijo, tudi pokažejo, povsod in vedno nastopajo kot praktični in dosledni katoličani ter vsa vprašanja rešujejo s krščanskega stališča. Da pa to zmorejo, si morajo pridobiti in izoblikovati krščanski pogled na svet, potem se pa izpopolniti s poznanjem socialnega nauka Cerkve.

Vsak človek, katoličan pa še posebej, se mora truditi za skupno dobro, blaginjo vseh in vsakega

člana drube. Ta je skupnost množice oseb, ki so si med seboj različne po sposobnostih in potrebah, enkratne, a soodvisne. Nihče ni tako bogat in premožen, da ne bi potreboval pomoči sočloveka, prav tako nihče ni tako reven in nebogljen, da ne bi mogel pomagati, ponuditi roke v pomoč sočloveku. Bogati lahko pomagajo in sodelujejo s stvarno pomočjo, s pravično urejenimi odnosi v svojem podjetju in ustanovah, intelektualci, tehnik, filozof in politik s študijem družbenih, tehničnih in filozofskih vprašanj s stališča krščanskega prepričanja in aplikacijo v praktičnem življenju. Delavec izvršuje vestno svoje delo, revež in bolnik darujejo svoje trpljenje Bogu za omehčanje trdih src in za vztrajanje vseh, ki že izvršujejo svoje dolžnosti.

Prizadevanja za skupno dobro so lahko individualna ali skupinska, vsak izbere sebi odgovarjajoče. Temu morejo služiti verske, prosvetne, kulturne, znanstvene, strokovne ali politične organizacije. Papež priporoča tudi katoliške shode in kongrese za obravnavanje družbenih vprašanj (GC, tč. 13). Le-ti bi naj bili poleg študija in praktičnega dela tudi javne manifestacije krščanske socialne misli.

Priporočilo duhovnikom

Leon XIII. priporoča duhovnikom, da gredo ljudstvu nasproti, ker sta tudi socialna pomoč in

vzgoja važno apostolsko delo (GC, tč. 14). S pomočjo in nasveti tudi v zadevah tega sveta in vsakdanjega življenja duhovniki veliko pomagajo k boljšemu verskemu življenju, vernike bolj spoznajo in lažje vršijo svoj apostolat. To papežev priporočilo so dobro razumeli in sprejeli tudi slovenski duhovniki in ljudstvu pomagali s prosvetnimi ustanovami in različnimi zadrugami in kulturnemu in gospodarskemu napredku. Temu priporočilu duhovnikom papež doda, da ga morajo opravljati samo z dovoljenjem svojega škofa, izvrševati njegova navodila in mu biti v vsem poslušni (GC, tč. 15).

Podoba družbenega delavca

Leon XIII. ne pozabi tudi na podobo, lik družbenega delavca in ga poda z besedami apostola Pavla Rimljanom, s katerimi tudi zaključi okrožnico: „Zakaj po milosti, ki mi je dana, naročam vsakemu izmed vas, naj ne misli o sebi več, kot sme misliti, kakor je prav, vsak po meri vere, ki mu jo je Bog dodelil. Kakor imamo namreč v enem telesu mnogo udov, vsi udje pa nimajo istega opravila, tako je množica nas eno telo v Kristusu, posamezni pa med seboj udje.“

„Ljubezen bodi brez hinavščine. Sovražite hudo, držite se dobrega; bratovsko se med seboj ljubite; v spoštovanju drug drugemu prvuje, v gorečnosti ne bodite počasni; v duhu bodite go-

reči; Gospodu služite, v upanju se veselite; v nadlogi potrpite, v molitvi vztrajajte, s svetimi v potrebah delite; gostoljublje delite. Blagoslavlajte tiste, ki vas preganjajo, blagoslavlajte jih in ne kolnite! Veselite se z veseli-mi, jokajte z jokajočimi: bodite med seboj ene misli; ne hrepe-

nite po visokih stvareh, ampak se držite nizkih. Ne bodite sami pri sebi modri. Nikomur ne povra-čujte hudega s hudim; prizade-vajte si za dobro pred vsemi ljud-mi. Če je mogoče, živite, kolikor je na vas, z vsemi ljudmi v mi-ru“ (12, 1-17).

Avgust Horvat

v družini

EVANGELIJ — Z OČMI ZAKONCEV

ŽIVLJENJSKI OBRAČUN

Praznik Kristusa Kralja in ko-nec leta postavlja pred nas Kri-stusa sodnika. Pravzaprav take-ga Jezusa nismo vajeni. Rajši ga imamo kot dobrega pastirja. Pa je vendar Kristus sam o sebi po-vedal priliko o poslednji sodbi, kjer se opisuje kot sodnik, ki lo-čuje dobro od slabega, dobre od slabih. Kdo se ob tem ne bi za-mislil? Zakonci imajo toliko ob-veznosti, toliko možnosti, da ne delajo prav. Vajeni so že, da jih povsod samo „kregajo“ kot tiste, ki so „vsega krivi“... A verna

zakonca se gotovo vedno znova vprašujeta o svojem zakonu, dru-žini, vzgoji, ali vse to živita do-bro ali pa morda marsikaj peša. Od časa do časa se poslužujeta zelo blage sodbe — spovedi. Tam je Kristus-sodnik res Dobri pa-stir.

Kar sta storila

Ko pa pride Sin človekov v svoji slavi in vsi angeli z njim, takrat bo sédel na prestol svoje-ga veličastva. In zbrali se bodo pred njim vsi narodi in ločil jih

bo ene od drugih, kakor pastir loči ovce od ovnov; in bo ovce postavil na svojo desnico, ovne pa na levico. Tedaj poreče kralj tistim, ki bodo na njegovi desnici: „Pridite, blagoslovljeni mojega Očeta... Zakaj lačen sem bil in ste mi dali jesti; žejen sem bil in ste mi dali piti...“ Tedaj mu bodo pravični odgovorili: „Gospod, kdaj smo te videli lačnega in smo te nasitili ali žejnega in smo ti dali piti?...“ In kralj jim bo odgovoril: „Resnično povem vam: Kar ste storili kateremu izmed teh mojih najmanjših bratov, ste meni storili...“ Takrat poreče tudi tistim, ki bodo na levici...: „Česar niste storili kateremu izmed teh najmanjših, tudi meni niste storili“ (Mt 25, 31-35, 40-41, 45).

Pride

Včasih pride trenutek, ko pogledaš vase. Nehote se znajdeš pred ogledalom svoje duše in se zagledaš takšen ali drugačen. Tudi midva včasih skupaj obstaneva pred najinim zakonom. Kristjana sva in računava s teboj, **Sin človekov**, ki prihajaš med naju, a verujeva, da **prideš** ob koncu najinega življenja in ob koncu časov **v svoji slavi** po obračun. Leto se pomika h koncu in delava razne vrste obračunov. Ob branju prazničnega evangelija skušava narediti obračun svojega zakona. Čeprav je Jezusova napoved o poslednji sodbi oblečena v preprosto pripoved, vendar v nama

vzbuja resnobo, a tudi upanje. Resnobo — ker ne življenje ne zakon ni šala. Upanje — ker kot pravični sodnik povračuje vse dobro. Tako je Jezusova **slava** tudi najina. Gotovost končnega obračuna je za naju spodbudna, a tudi opozorilo. Obojega sva potrebna, Gospod!

Sama

Kristus bo sédel na prestol svojega veličastva. Kam naj sedeva midva? Na stolček najine majhnosti in omejenosti. Resnično se morava zavesti, da kljub darovom, ki sva jih prejela, nisva drugo kot šibka človeka. Danes to ljudje neradi slišimo, še težje priznamo. Pa je vendar tako. In Bog k sreči s tem tudi računa, saj je celo med svojimi najožjimi sodelavci imel čisto navadne, k hudemu nagnjene ljudi. Zato naj bi **pred njim** živela svojo življenjsko nalogo zakona — saj je zakrament — a ne sama. Ali ne delava večkrat prvo in največjo napako prav tako, da živiva sama, nekako vase zagledana? Od časa do časa se ga kratko spominiva, nimava pa občutka, da bi živela — pred njim. Sédi med naju in nama pomagaj živeti vedno bolj zavestno s teboj!

Ločevanje

Božja misel ločuje dobro od slabega. Z veseljem lahko odkriva v sebi veliko dobrega. Z veseljem in hvaležnostjo. Saj kaj

je najino, ne da bi prejela? Oba sva imela dobre starše, ki so naju lepo vzgojili in dobro preskrbeli. Tudi vera nama je bila podarjena kar v zibelko. Kolikim ni! Skušava izpolnjevati verske dolžnosti. Tudi do ljudi se trudiva imeti lep odnos. Včasih, mor-da večkrat, sva **ovci**, človeka in zakoncea **desnice**, strani dobrote in dobrih. Pa vendar danes, ko stojiva v duhu pred večnim **kraljem**, sodnikom **vseh narodov**, odkrivava v sebi tudi **levico**. Kolikokrat sva **lačna** in **žejna** drug drugega: medsebojnega razumevanja, pogovarjanja, odkrivanja notranjega sveta, razčiščevanja nespornostov. Poleg prevelike zagledanosti vase in premajhne v Kristusa, je najin največji zakonski greh prav premajhna notranja bližina med nama. Pa sva večkrat kar trmasto gluha pred tem očitkom vesti. Če še dodava lakoto in žejo Kristusovih **najmanjših bratov**, najinih otrok, ki hrepene po pogovoru z nama — tedaj se tehtnica sumljivo nagne na levo...

Pastir

K sreči Jezus pravi, da ločuje **kakor pastir**. Ne kot vojak ali general, pravzaprav niti ne kot sodnik, ampak ljubeče in s skrbjo kot pastir, ki bedi nad svojo čredo. Obenem je njegovo merilo pre-soje tako blago — saj upošteva kot olajševalno okoliščino vsako dobro delo. **Kar sva stori**la dobre-ga, naju bo zagovarjalo. Dejanja

dobrote so najmočnejša obramba pred hudim, so najboljše priporočilo pred samim Bogom. Z velikim zadoščenjem morava reči, da pravzaprav vse svoje zakonsko in družinsko življenje živiva v prvi vrsti za najine otroke, tvoje brate. Koliko odpovedi časa, ki bi ga sicer porabila zase in za druge opravke, koliko neprespanih noči, koliko telesnih in duševnih bolečin, koliko skrbi! Pa vendar vse z ljubeznijo, se pravi, storjeno **njemu**, Kristusu v otrocih. Kljub najinim slabostim in kljub pravičnemu Sodniku, ki mu nobena stvar ne more uiti, čutiva, da zakoncem, ki žive za svojo družino, ob sodbi ne bo pretežko.

Kdaj

Kdaj sva te videla? O, **lačen si bil** in sva te v otrocih nahranila. **Bolan si bil** in sva bdela nad teboj. V tisoče pleníc sva te povila, ko je bilo potrebno. Nisi znal prijeti za žlico in sva te tega učila, čeprav je bilo potem okrog vse umazano. Za nekaj let sva se zaradi tebe odpovedala najini veliki ljubezni — planinam. Slabo ti je šlo učenje in sva ti pomagala. Opažala sva nove, nama neznane in kar tuje poteze značaja v tvojih najmanjših, najinih otrocih, a sva jih sprejemala. Križal si nama načrte ob njihovem prihajanju, a te nisva odklonila. Spráševal si naju tisoče reči in sva ti tisočkrat odgovorila. Jokal si in sva te tolažila. Dolgčas ti je bilo in sva se s teboj igrala...

Nista

Da, a kljub temu so bile stvari, ki jih **nisva storila** in so še vedno neopravljene. In če je najina velika tolažba, da sva se tolikokrat sama postavila na desno stran — je v nama obenem strah, da sva bila večkrat tudi „levičarja“. To je moral Bog vzeti na znanje, ker spoštuje najino svobodo. No, vedno znova odkriva, da se na levi ne počutiva dobro; da je trenutno dobro počutje le kratkotrajno. Ob razmišljanju Jezusove pripovedi o končnem obračunu pa sva sklenila, da tega konca ne bova čakala nepripravljeno. Rajši bova ponovno stopila na „malo sodišče“, k spovedi. Sodnik-dobri pastir, bolj pastir kot sodnik, nama odpušča, ker sva si sama sodnika. Odlagava strupene sadove sebičnosti te ali one vrste; vse, kar sva storila slabega ali česar nisva storila dobrega.

Resnično

Ko so se grešniki in grešnice — brez dvoma mnogi poročeni — srečavali z Jezusom, ni nikdar vzbujal v njih strahu, pač pa jih je le-tega reševal. Tudi s to preprosto povedano napovedjo sodnega dne ne. Obenem pa ni nikdar oproščal človeka pred soočenjem z resnico — da je namreč kriv. Tako tudi naju vodi k odkritju, da je najina prva krivda globlja od najinih grehov; da je predvsem v tem, ker ne ljubiva

ali ljubiva premalo. A še bolj je presenetljiv občutek, da sva kljub temu od njega ljubljena, kakršna koli sva že. **Resnično**, takšnega sodnika želiva ljubiti kljub najini grešnosti in ranjenosti ter ga posebej zato od časa do časa posiskati v zakramentu sprave.

Blagoslov

Tako prihajava nocoj pred svojega Boga in Odrešenika, skesana in opogumljena, učvrščena v veri v božje usmiljenje in božjo pravičnost. Vedno znova želiva prestopati z leve strani slabega in nepopolnega na desno dobrega in boljšega ter postajati deležna enkratnega **blagoslova** samega Jezusovega **Očeta**. Družina, v kateri je nekoč Bog postal človek, vedno znova postaja prizorišče učlovečenja Boga v otrocih, teh malih Kristusovih. Tudi v najini družini Bog postaja človek, da bi otroci postali božji. Naj se nama pridružijo **angeli** v veselju očiščenja in v zaupanju Kristusu Kralju!

Kristus Kralj, daleč si od vsake krone, daleč od vsakega nasilja. Ti si dobri pastir, ki vodiš svoje ovce, da bi ne zašle. Če se pa zgube, jih vabiš iz trnja nazaj v svoje naročje. Tudi midva sva otroka trnove zemlje — odrešuj najino družino!

Vital Vider

„Kaj bi storil, če bi ti jaz zdaj podaril petsto dolarjev?“

„Najprej bi jih preštel, če jih je res petsto.“

Sinu prvoobhajancu

Bliža se dan tvojega prvega svetega obhajila, moj dragi fant. Gledam tvoj od dirkanja s kolesom prepoteni obraz; skuštrane lase, iz katerih bi ti lahko smeti kar pobirala, umazane roke, ki so se med plezanjem oprijemale drevesnega debela, sedaj pa držijo kozarec z vodo, ki jo piješ v glasnih požirkih. Vem, da tebi ne pride dostikrat na misel ta dan, midva z očkom pa se ga večkrat spomniva.

Z očkom te sprva nisva namepravala imeti, sčasoma pa sem postajala vedno bolj obsedena od želje, da bi imela še kakšnega otroka. Odločila sva se in neke jeseni si se rodil. V življenje te je priklicala božja ljubezen. „Prišel sem, da bi imel življenje, da bi ga imel v izobilju.“ S krstom je pričelo rasti v tebi božje življenje, ki ti ga z rojstvom nisem mogla dati. Še danes se spomnim duhovnikovega nasmeha, ko te je očka med krstom pokrižal in je s svojo veliko dlanjo zakril tvoj drobní obrazek.

Z obhajilom pa bo pričelo to božje življenje v tebi še bolj rasti. Skoraj vedno, kadar ješ svojo najljubšo jed — mlečni riž, potresen s kakaom — poveš, da boš od tega hitro zrasel in postal še večji in še močnejši. Obhajilo, nevidno, a pravo Jezusovo telo, ti bo pomagalo, da boš neopazno rasel v svoji notranjosti, tako da

boš s svojim življenjem lahko posnemal Jezusa in ne le fantaline z dvorišča in razreda. Mlečni riž ti daje moč, da lahko goniš svoje kolo in plezaš po drevesu kot Tarzan. Jezus pa ti bo dal moč, da se boš trudil za ljubezen in pridnost. Za to boš potreboval v življenju še več moči kot za plezanje po drevesu. Samo midva z očkom ti je ne moreva dati.

Že sedaj govoriš več o popoldanskem izletu, ko se boste s katehetom podili po travnikih za žogo, kot pa o obhajilu samem. To bo verjetno šlo bolj bežno mimo tebe. Vem pa, da ne bo šel bežno mimo tebe Jezus in za to ga že sedaj prosim. Naj bi začel voditi tvojo življenjsko pot tako, da boš nehote stopal za njim, vedno bolj sledil njegovemu vabilu: Hodi za menoj. Premajhen si še, da bi Jezusov glas slišal, toda Bog daj, da ga ne bi preslišal kasneje v življenju, če boš ta glas zaznal.

Ne zavedaš se skrivnosti in veličine trenutka, ko boš prvič prejel Jezusa. Ti bi ga najraje videl, slišal govoriti, prijel za roke ali objel, kot lahko objameš naju z očkom. Nerazumljivo se ti zdi, da te ima Jezus še rajši kot midva. Vedi pa, da je tudi za naju z očkom Bog, ki ga pri obhajilu sprejemava, velika skrivnost. Tudi midva je ne razumeva, čeprav naju imaš za pametna in

vsevedna. Jezus ti bo pomagal, da ga boš v življenju vedno bolj spoznaval, dokončno pa ga bomo spoznali in v njem uživali v nebesih.

Z očkom se veseliva, ko se tako prisrčno in vneto pripravljáš na prvo obhailo in spoved. Včeraj sem te kregala, ker si s svojim buldožerjem ril po gredici v vrtu. Hotela sem ti povedati, da se ti morajo tudi rožice smiliti, če bi jih poteptal ali če bi ostale brez zemlje. Ko si opoldne prišel iz šole, si me objel krog pasu: „Mamica, oprostim ti zaradi rožic.“ No ja, zmotil si se, saj sem takoj vedela, da si mi hotel reči: Mamica, oprostí mi zaradi rožic. Tvoja govorica še vedno šepa, srce pa je toliko bolj voljno.

Praviš, da je Jezus tvoj prijatelj. Pri verouku si to slišal, midva z očkom sva te učila ljubiti tega tvojega prijatelja in sam tako čutiš. Na dan tvojega prvega obhajila bi bila rada tudi jaz in očka preprosta in dobra otroka svojega Boga, kot boš ti. Komu bo Jezus drugače večja skrivnost: tebi ali nama? Najbrž nama.

Želiva, da bi bil Jezus tudi tvoj prijatelj in da bomo odslej pri vsakem obhajilu vsi skupaj povezani z njim. Upam, da bo Jezus razumel, kar mu bom po obhajilu povedala: „Dobri Bog, ki ljubiš mojega otroka, sedaj si združen z njim in z menoj. Moj otrok in jaz sva ponovno zažive-la skupaj. Tokrat še močneje kot pred rojstvom, saj naju spaja tvo-

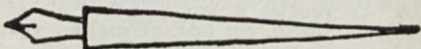
je življenje in tvoja ljubezen. Sedaj naju oba hraniš ti in zraščena sva s teboj kot mladika z vinsko trto. Ohrani naju v tej tesni povezanosti s tabo vse življenje.“

Z očkom ti dajeva vse, kar želiš in potrebuješ. Velikokrat ugotavljava, da si že kar razvajen. Ne moreva ti pa dati, da bi bil večno takole mlad, srečen in vesel, da bi večno živel. Ne midva z očkom ne kdo drug. Zato bova tvojega prijatelja Jezusa prosila, da te ohrani za uživanje večne sreče pri sebi v nebesih. Saj te je priklical v življenje samo za to.

Pa še nekaj ga bova prosila. Da bi znal ostati ponižen in skromen, po duhu in srcu pa velik in močan. In da bi ostal tako dober, kot si sedaj. Vsak dan opazuješ na balkonski ograji pajka, ki čaka ob svoji pajčevini. Zabičal si mi, da ga ne smem prepoditi, kaj šele ubiti ali uničiti njegovo pajčevino. Smili se ti in najraje bi ulovil kakšno muho in mu jo dal v mrežo.

Same prošnje? Bova tvojega prijatelja Jezusa samo prosila? Ne. Tudi zahvalila se mu bova. Hvala, dobri Bog, da si nama dal tega najinega fanta in da imamo drug drugega. Hvala ti, da je njegovo prvo obhajilo doživetje več v pisanem mozaiku najine starševske sreče.

Tvoja mamica in očka

Za mladino za mladino

OPTIMIZEM, PESIMIZEM, REALIZEM.

Liberalni svetovni nazor gleda na svet in človeka optimistično. Prepričan o človekovi dobri naravi, ga pusti, da dela po svojih nagonih v upanju, da bo vse samo po sebi padlo v „veliko harmonijo“. Skušnja kaže, da je optimizem, na katerem sloni ta svetovni nazor, pretiran.

Marksistični svetovni nazor je v bistvu pesimističen. Človeštvo naj bi potrebovalo nasilja, da najde čim hitreje svojo pot do „raja na zemlji“. Nasilna diktatura proletariata je bistveni sestavni del Marxove teorije, ki sicer verjame v nujnost zgodovinskega razvoja, a le preko revolucije in razrednega boja, ki je posledica zavisti, egoizma in sovraštva.

Krščanski realizem z naukom o redu in človekovi — po izvirnem grehu ranjeni — naravi nas postavlja pred nalogo: s trdom

in samopremagovanjem iskati izgubljenega ravnovesja prvotnega naravnega reda.

Boj je v življenju neizbežen. A ne boj z bližnjim, marveč boj za vse dobro, resnično in lepo na svetu. Ta boj, ki se prične v nas proti našim lastnim slabostim, ni v življenju nikdar dobojevan.

Kristjan je popotnik, ki hodi svojo pot, poln poguma, tudi takrat, kadar je ta težka. Ve, da mora med potjo neprestanoboljšati sebe in svet, a da kljub temu v življenju ne bo dosegel ideala, pač pa da bo morda s svojim življenjem lahko olajšal pot bližnjim iste ali naslednjih generacij.

Vsak človek zapusti zemljo za drobec boljše ali slabše, kakor jo je lil našel. Odgovorni smo za ta drobec zboljšanja. Človeška sled v stvarstvu je sled mravlje, a rod mravelj pusti neizbrisno sled.

Talente smo prejeli, da jih obdelamo, povečamo, poglobimo ter prelamo ročū, ki potuje ob nas in za nami, iztemu Stvarnika naproti.

Potreba razmišljana in molitve

Razglabljanje o svetovnih nazorih je razglabljanje o človekovem življenju. Ni ga mogoče izčrpati, še manj ukleniti v nekaj skopih pravil. Slej ko prej se bo vsak izmed nas znašel pred kakim vprašanjem, na katerega na

prvi pogled ne bo našel odgovora. Takrat se vrnimo po zgoraj navedenih zgledih k temeljem.

V razmišljanju ter tihoti bomo našli odgovor, ki bo v soglasju s svetovnim nazorom, za katerega smo se bili odločili. Kristjani imamo prednost, da v trenutku, ko smo sredi dvomov, nismo sami. Svoje razmišljanje in iskanja smemo spremljati z razgovorom, z dialogom, ki se prične z besedami: Oče naš...

Marko Kremžar

MATI LJUBEZNI

Mati Marija,
dobro poznaš nas, mladostnike.
Koliko mladih si srečevala
po ulicah in poteh Nazareta!
Hrepeneli so po ljubezni,
kakor večina od nas,
kakor jaz, kakor ti...
Toda kako različna vsebina
se skriva pod to besedo!

Mati Marija,
dobro poznaš nas, mladostnike.
In veš, kako pogosto
so naša srca zmedena,
kako zaradi naših strasti
pogosto pozabljamo,
kaj je resnična ljubezen.
Zdi se, da se je
vse okoli nas zarotilo,
da bi v naših očeh

vzeli ljubezni vrednost,
da bi tako ponižali nas.
In moramo se boriti,
da bi ohranili srce
čisto in obenem ljubeče.
V naših mesenih srcih je drama,
v naši vesti je vihar,
v naših razdraženih čutih nered...

Ljuba Gospa, Mati lepe ljubezni,
žena s čistim in ljubečim srcem,
zavaruj naša mladostniška srca!
Nakloni tistim,
ki so tebi posvečeni,
da ljubezni ne bodo jemali vred-
Daj nam spoznati |nosti.
vso sebičnost,
ki jo pogosto skrivamo za to be-
in vse junaštvo, |sedo,
ki si ga vanjo položila ti,
Mati lepe ljubezni.

Fernand Lelotte

Oče Daimijahn

WILHELM HÜNERMANN

Čakaj, tvoja ura pride...

Hlapec Peter Winkelmohlen je kidal gnoj iz svinjaka. Iz ust mu je visela prazna pipa.

Peter je z vilami dregal v mokro slamo. Zraven se je zabaval z rejeno svinjo, ki ji je na novo nastiljal. Tega je bil vajen. Z življeno se moraš pač pogovarjati, da postane domača.

„Pujsa, si že slišala? Danes pride študent iz Graven-Brakela. Kaj misliš, še zna flamsko? Pisal je, da bi najraje še nekaj tednov ostal tam. Si že kdaj kaj takega slišala, pujsa?“

„Krrrrhhh!“ je odvrnila in začela spet hrustati peso.

„Viš, kaj takega še nisi doživela!“ Nejevoljno je sunil z vilami v slamo. „Prišel bo semle in rekel: ‚Pierre‘, bo rekel, ‚Pierre, vi tako neprijetno dišite.‘ Povem ti pa, pujsa, če mi poreče ‚Pierre‘, mu vile zabodem v trebuh.“

„Krrrrrrhhh!“ je zakrulila svinja.

„Ali še veš, kako je zadnjič Rozal iz krčme Pri srebrni gosi prišla tod mimo, ko sem ravno kidal gnoj. Nedavno se je bila vrnila iz nekega francoskega zavoda. No, in ko me je videla, si je zatislila nos in

rekla fi donc! In tedaj sem jaz rekel: „Docela prav, gospodična!“ sem rekel, to je gnoj. Če mi Jožef poreče fi donc, mu jo pa prisolim. In če me nazove Pierre, mu zabodem vile v trebuh.“

V tistem trenutku je močna pest udarila hlapca po rami in nekdo je zaklical:

„Pierre, daj, zabodi me v trebuh!“

„Jožef!“ je vzkliknil Peter. „Kako si me prestrašil!“ Jožef pa je čvrsto zagrabil za obe umazani roki, ju krepko stresel in se zasmel:

„Peter, prismojeni, dobri Peter! Si menil, da postanem kakšna francoska zavodarca? Kaj naj bi si pujsa mislila o meni?“

„Oh,“ je rekel Peter, „to je pač samo svinja. Pa ti me res še ogovarjaš Peter in fi donc ne rečeš. Ti mar nisem rekel, pujsa? Še je, kakor je bil.“ Zvestemu hlapcu so stopile solze v oči.

„Kako pa je potlej s tistim pis-mom?“ je nezaupno vprašal in se popraskal s pipo po glavi.

„Ja, Peter, to pa je nekaj drugega. Če začneš nekje orati, moraš tam vztrajati, pa če bi še tako rad stekel k maminemu krilu.“

„A, tako je to! Zdaj razumem,“ je rekel hlapec in zadnji kamen se mu je odvalil od srca.

„Kako pa je kaj doma?“ je vprašal Jožef.

„Še kar dobro. Govedo in prašiči so zdravi. Pujso bomo kmalu zaklali. To gnjat bodo dobile častite sestre v Udeni na Holandskem, ko je pri njih naša Pavlina. In drugo — no, obrni se, pujsa, drugo gnjat bodo dobili prečastiti očetje v Loevnu, kjer jih gospodje tako radi jedo, in krvavica, ta bo romala v šolo v Werchtern, kajti učitelj ni najbolj imeniten...“.

„I, Peter, kaj pa dobim jaz?“ je zaklical Jožef očitajoče.

„Ti, da, ti,“ je rekel Peter in si s pipo podregal v brado.

„Ti dobiš, no, na to pa res nismo mislili. Bomo pa morali pujsa na novo deliti.“

„Zato zdaj res ni več časa, Peter,“ se je zasmel študent.

„Rajši mi povej, kje so vsi naši. Domačija je kakor izumrla.“

„Vsi so na polju. Žanjemo. Baas je rekel, če prideš ti, je rekel, in če ne boš preveč truden, je rekel, in ko se odpočiješ, je rekel...“

„In če mi brž ne daš moje kose, te ubijem!“ je divje zaklical Jožef in že planil na skedenj po koso. Tu so še vedno visele njegove hlače in jopič. Tako! Dol z modno navlakom! Smuk v delavno obleko! Še cikle na noge!

„Spet sem kmet!“ je zakričal fant in teklen na polje.

„Marija je tudi tam,“ je zaklical za njim hlapec.

Peter je z rokavom potegnili čez obraz in rekel v svinjak: „Še je tak, pujsa!“

Jožef je z ostro koso zarezal svojo red v žito, Marija Deslaers pa je za njim pobirala klasje in ga vezala v snope. Pot je fantu v curkih lil po telesu, toda smejal se je v neugnanem veselju.

Proti večeru so peljali poslednji voz na skedenj. Na njem je sedel Jožef ponosno kakor kralj na svojem prestolu. Srečnejši ni noben skopuh na svoji vreči denarja kot kmet na vozu, ki pelje na njem svoje zadnje snope. Jožef je vrisikal in pel:

„Da mi je mati flamsko pela otroku v zibelki —
to vem, ker duša je vesela,
čim več doživljam dni.“

Čez dva dni je bilo v Tremelovu proščanje. Spet so z vseh oklen plapolale zastave in se vrteli vrtljaki. Spet so ponujali mazači in čarodeji in lektarji svoje blago in svoje umetnine. Spet je bil veliki šotor „Pri srebrni gosi“ poln plesalcev. In spet je stal Jožef z Marijo pred stojnico s sladkarijami in jo spraševal:

„No, Marija, ali si zdaj dovolj stara za medeno srce?“

Deklica pa je odločno stresla z glavo in rekla:

„Ti, Jožef, pojdiva nekoliko ven iz tega trušča. Nekaj ti moram povedati.“

„Prav rad, deklíč,“ se je zasmel Jožef. Počasi sta stopala iz vasi. Fant si je žvižgal pesem, dekle pa je bilo nenavadno tiho.

„No, kaj bi rada?“ jo je vprašal. „Kaj mi hočeš povedati? Da

sem ti všeč in da bi se rada poročila z mano?"

„Ti se ne boš nikoli poročil,“ je resno odvrnilo dekle.

„Pa zakaj ne? Kmet brez kmetice, to vendar ne gre!“

„Jožef, zakaj sam sebe varaš? Ti nikoli ne boš kmet. Bog te je že zdavnaj poklical na drugo nji-vo. Ti pa v svojem srcu ubijaš božji glas.“

Fant jo je pogledal z velikimi in prestrašenimi očmi, nato pa preprebledele prav do ustnic.

„Ampak, Marija,“ je jecljal. „Kaj ti pride na misel?“

„Ah, mislim, da te bolj poznam, kot se poznaš ti sam. Že od takrat, ko sva se v gozdu igrala puščavnika, vem, da te kliče Bog za nekaj čisto posebnega.“

„To je bila otročarija!“ se je smejal Jožef.

„Morebiti! Sem pa tudi še pozneje čutila, da te je Gospod poklical. Pa taji, če moreš!“

Jožef je dolgo molčal. Nato je počasi spregovoril:

„Je tako, kakor praviš, Marija. Jaz pa sem vedno mislil, da se motim. Vedno znova me je privlačevalo polje. Vedno znova sem čutil, da sem kmet in da pripadam njivam. Seveda ni glas, ki me je klical na drugo polje, nikoli umolknil. Moj Bog, kolikokrat sem prosjačil za luč, za jasnost in gotovost. Zdaj pa, ko sem z drugimi vred delal pod vročim poletnim soncem, kjer sem začutil utrip domovine kot nikdar poprej, zdaj, ko sem se prepričal, da sem našel pravo de-

kle, ki mi bo pomagala kovati srečo v domovini, zdaj prideš ti in praviš: Bog te kliče na drugo polje...“

„In ti ubijaš božji glas,“ je rekla resno. „Jožef, vedno si mi bil kot brat, kot dobri brat! Zato sem te ljubila bolj kot druge. A nikdar mi ni skalila srca drugačna misel, ker sem vedela, da te je Bog izvolil zase. Zdaj pa te Bog obvaruj!“ Po teh besedah je dekle odhitelo proti vasi.

Jožef de Veuster je obstal kakor vkovan. Marija je v njem odprla rano, ki ga je že dolga leta skelela in ga tudi v Braine le Comtu vedno znova mučila, da se je spraševal:

„Ali me je res Bog poklical?“ Zdaj se mu je zazdelo, da se je končno umiril. Toda ne — z naglimi koraki je stopal prek požetih polj. Hrup s sejmišča je vedno bolj zamiral, toda v njem je vedno glasneje divjal vihar, ki je gnal vročo kri v srce, da bi od silne muke najraje zakričal.

Pred njim se je, v prvem blesku cvetja, razprostirala ajda. Stokrat ga je že osrečilo to prvo svetlikanje jeseni in mu vrnilo mir. A danes je vse drugače. Pred seboj je znova zagledal srebrno pot, po kateri je nekoč kot otrok šel iskat Boga. Kako varno je tedaj hodil po njegovi sledi, a kako je bilo zdaj vse negotovo!

Nehote je Jožef zavil na stezo proti znamenju, ki je stalo med njivami. Tu je prestolovala božja Mati, ki so ji otroci nekoč prina-

šali veliko cvetja. Sem sta oče in mati često poromala z otroki, če je kaka nadloga stiskala srce. Tu je Jožef videl moliti mater tisti dan, ko je prišlo iz samostana

iz Udena sporočilo, da je Marija Evgenija umrla za tifusom.

Zdaj je Jožef de Veuster pred tem malim Marijinim kipom pokleknil.

med nami v Argentini

Župnik Janez Urbanč – umrl

Dne 14. septembra ob enih zjutraj je umrl po operaciji za rakom na želodcu JANEZ URBANČ, v Argentini župnik v Trancas, nadškofija Tucumán.

Rojen je bil 1. januarja 1914 v Leskovcu pri Krškem. Gimnazijske študije je končal na škofijski gimnaziji v zavodu sv. Stanislava v št. Vidu nad Ljubljano, bogoslovje v Ljubljani. Dne 21. decembra 1940 ga je škof dr. Gregorij Rožman posvetil v duhovnika. Prvo in edino kaplansko mesto v Sloveniji je bila župnija Stopiča na Dolenjskem. L. 1945 je odšel v begunstvo, ki ga je preživel v begunskih taboriščih v Italiji: Monigo, Servigliano, Senigallia. Iz Italije je odšel 1948 v Argentino in sicer takoj v službovanje v nadškofijo Tucumán, kjer je bil

nekaj časa kaplan na nekaterih župnijah, nato je šel kot župnik v Trancas, kjer je ostal do smrti.

Nadškofa kard. Aramburu, sedaj v Buenos Airesu, ter sedanji Conrero sta bila zelo zadovoljna z njegovim delovanjem. Zadnja leta je upravljal poleg svoje župnije še drugo v nadškofiji Salta, ki meji na Tucumán. Veliko je delal in na način, da je pritegnil ljudi v preprostih naseljih. Pokazal je to pogreb, kako je bil priljubljen, da se je ljudi trlo, kot piše njegov sobrat in sosed g. Janez Malenšek, župnik v Choromoro nadškofije Tucumán. — Po somaševanju s 30 duhovniki ga je pokopal nadškof Conrero.

Po naravi je bil blag in vesel značaj, priljubljen med prijatelji in verniki. Zelo je bil povezan s svojo

družino; eden od bratov se je kmalu preselil iz Buenos Airesa v Trancas, kjer sta gojila čebele. Preveč naporno delo mu je omajalo zdravje.

Pokopan je bil 14. septembra 1981.

Zadnja leta je tudi skrbel za manjšo slovensko skupino, ki se je preselila v lesno podjetje bratov Oblak v bližini Tucumana. — Dvanečaka sta v bogoslovju v semenišču v Tucumanu. Naj počiva v miru!
A.O.

Obletnica zavetišča

V nedeljo 30. avgusta je Zavetišče škofa dr. Gregorija Rožmana proslavilo 6. obletnico blagoslovitve prvih dokončanih prostorov. Ob 11.30 je delegat slovenskih dušnih pastirjev msgr. Anton Orehar daroval sv. mašo. Po maši je predsednik zavetišča Matevž Potočnik pozdravil navzoče, nato pa je imel slavnostni govor Emil Cof. Potem je bilo skupno kosilo.

XII. pevsko-glasbeni festival SDO in SFZ

Bil je v veliki dvorani Slovenske hiše v soboto 29. avgusta. V 1. delu so nastopili: Mladinski zbor „Gallus“ (Anka Savelli-Gaser), pianistka Irena Rezelj, mešani Slovenski oktet iz San Martina (Rok Fink), Marija Snoj (klavir) ter Anica in Kati Arnšek (flavti), sestre Anica, Kati in Zalka Arnšek ter Helena in Veronika Fink (petje), kitaristka Sandra Klemenčič ter deklški zbor

„Zarja“ (Zdenka Jan). V 2. delu sporeda so nastopili: instrumentalni ansambel „Magnum“, deklški oktet „Slovenska vas“ (Ivan Mele), mladinska skupina melodikarjev iz Berazateguija (Jože Omahna), trio sester Klemenc, mladinski zbor iz San Justa (Andrej Selan) ter kvintet Markovič. Festival je bil resno pripravljen in izvajanje na zadovoljivi ravni.

Duhovne vaje za zakonce

V soboto 5. in v nedeljo 6. septembra so bile prvič v naši skupnosti skupne duhovne vaje za mlajše zakonce. Udeležilo se jih je 13 parov, vodil jih je p. dr. Lojze Kukovica. Bile so v zavodu Don Bosco v Ramos Mejiji. Novi način duhovnih vaj je ugajal udeležencem in je le obžalovati, da se jih ni udeležilo več mlajših parov.

Nova maša

Salezijanski novomašnik Tone Prešern, posvečen v soboto, 12. septembra, v cerkvi Presvetega Srca Jezusovega v San Justo, je opravil prvo sveto daritev v redovni argentinski farni skupnosti v Ramos Mejiji v nedeljo 13. septembra, za slovenske rojake pa v slovenski cerkvi Marije Pomagaj v Slovenski hiši v nedeljo 27. septembra. Pridigal mu je škof Raspanti, v slovenski cerkvi pa msgr. Anton Orehar. Obakrat je pel slovenski pevski zbor Gallus pod vodstvom dr. Julija Savellija, na orglah pa je petje spremljala Anka Savelli-Gaser.

Slomškova proslava

Proslava šolskih otrok na čast škofu Antonu Martinu Slomšku, očetu slovenske šole in svetniškemu kandidatu, je bila pod okriljem šolskega odbora Zedinjene Slovenije, ki ga vodi France Vitrih, v soboto 26. septembra v Slovenski hiši. V cerkvi Marije Pomagaj je bila najprej sv. maša za žive in rajne učitelje slovenskih šol v Argentini, v dvorani pa otroška igra Mirka Kunčiča v 3 dejanjih Mladi uporniki. Odigrali so jo učenci Prešernove šole iz Castelarja v režiji Mihe Gaserja.

20. obletnica Slomškovega doma

V nedeljo 20. septembra je Slomškov dom praznoval svojo 20-letnico. Po dviganju zastav in petju himen je bila ob 11.15 sveta maša v skoraj dograjeni novi dvorani. Maševal je msgr. Anton Orehar in pel cerkveni zbor pod vodstvom organista Gabrijela Čamernika. Po skupnem kosilu in nagradnem žrebanju se je ob 15.30 začel kulturni program: nagovor predsednika Slomškovega doma Matevža Potočnika, pozdrav predsednika ZS arh. Jureta Vombergarja, nastop Slomškove šole (Anica Šemrov in Franček Breznikar), nastop mladinskega zbora Gallus (Anka Gaser), zborna recitacija mladih (Stanko Jerebič), slavnostni govor predsednika NO Miloša Stareta, nastop cerkvenega zbora (Čamernik). 2. del programa je bil na dvorišču: nastop na kotalkah (Irena Štrfíček), vaja s krogi (Vladi Selan), proste vaje otrok in mla-

dine (Olga Urbančič, Klavdija Malovrh in Vera Breznikar) in nastop folklorne plesne skupine (Janez Bitenc).

Duhovne vaje

V San Miguelu so bile duhovne vaje od 25. do 27. septembra za moške, od 2. do 4. oktobra pa za žene. Moških se je udeležilo 28 moških, ženskih pa 46 žena. Oboje je vodil dr. Alojzij Starc.

Pri svetogorski Mariji

V nedeljo 4. oktobra so primorski rojaki praznovali 5. obletnico blagoslovitve in umestitve podobe svetogorske Marije v farni cerkvi sv. Rafaela v Buenos Airesu (Varela 5272, Devoto). Ob 4 popoldne so bile pete litanije Matere božje in blagoslov z Najsvetejšim. Med slovesno sv. mašo je msgr. Anton Orehar podelil bolniško maziljenje 53 starejšim ali bolehnim rojakom. Pel je „Svetogorski zbor“ pod vodstvom organista Štefana Drenška.

Po maši je bil v farni dvorani koncert Mladinskega zbora iz San Justa pod vodstvom Andreja Selana.

V tej cerkvi imajo primorski rojaki slovensko sv. mašo vsako prvo nedeljo v mesecu ob petih popoldne, ravno tako na božič in veliko noč.

„Gallusov“ koncert

V soboto 10. oktobra ob 20,30 je bil v dvorani Slovenske hiše celovečerni koncert pevskega zbora Gallus. V 1. delu programa je izvajal mladinski zbor pod vodstvom Anke Sa-

velli-Gaser naslednje pesmi: E. Adamič, Zbadljivka; G. Ipavec, O mraku; U. Vrabec, Polževa ženitev; C. Pregelj, Dekle moje, prinesi mi vode; E. Adamič, Zaklala žena raco; M. Hubad, Je pa davi slanica padla; L. Kramolc, Prelepa je selška dolina in Jaz bi rad cigajnar bil.

2. del sporeda je odpel mešani zbor pod vodstvom dr. Julija Savellija: U. Vrabec, Barčica; M. Hubad, Škrjanček poje; C. Pregelj, Venite, rož'ce moje; O. Dev, Stoji hartelje zahrajen; J. Palčič, Dekle, poglej me prov; V. Mirk, Dečle, to mi povej; M. Tomc, Belokranjske svatske; S. Mihelčič, Polž se je pa ženit šel; M. Rožanc, Majolka; L. Kramolc, Kurentovski ovčar; V. Šonc, Teku sem dol po dolin; U. Vrabec, Bratci veseli vsi; M. Jobst, Pevec. Oder je opremil arh. Franci Klemenc.

Praznovanje 25-letnice Našega doma v San Justu

Naš dom v San Justu je v mesecu oktobru praznoval svoj srebrni jubilej. Praznovanje je bilo 3. oktobra s slavnostno večerjo in v nedeljo, 11. oktobra, s celodnevним programom.

Slavnostne večerje so se poleg članov Našega doma udeležili zastopniki naših ustanov, organizacij in Domov. Predsednik Marjan Bogataj je vse prisrčno pozdravil, arh. Vombergar, predsednik Zedinjene Slovenije, je imel priložnostni govor, kvartet Markovič pa je zapel nekaj pesmi. Iz poročila je bilo razvidno, da so odboru Našega Doma predsedovali: Ludvik Hren, Lojze Zakrajšek, Franc Ben-

ko, Tone Oblak, Peter Čarman, Stane Mustar in Marjan Bogataj.

Celodnevno praznovanje 11. oktobra se je začelo s somaševanjem v stolnici. Z msgr. Antonom Oreharjem sta somaševala dušni pastir Alojzij Starc in France Bergant, na keru pa je pel mladinski pevski zbor, ki ga vodi Andrej Selan. Po sv. maši je bilo polaganje venca pred spomenikom San Martina. V Našem domu pa je bil nato dopoldanski in popoldanski del programa. V dopoldanskem delu je poleg predsednika Bogataja govoril dušni pastir Alojzij Starc, nato so bili pozdravi zastopnikov ostalih Domov; pevske točke šolskega zbora, ki ga vodi gdč. Anica Mehle, in mladinskega zbora (A. Selan). V popoldanskem delu programa so nastopili šolski otroci, naraščalniki, naraščajnice, mladci, mladenke, dekleta in fantje ter mladi možje in žene. Vsekakor lepa skupina! Folklorni plesi, kotalkanje, razne vaje. Slavnostni govornik pa je bil Marjan Loboda, ki je v govoru „Združeni v bodoči rod“ razvijal tehtne misli, ki so lahko vsem kašipot, kako naj poteka naše življenje v Slovenskih domovih.

Misijonska proslava

V nedeljo 18. oktobra, na svetovni misijonski dan, je bila v Slovenski hiši misijonska proslava. Ob 4 popoldne je bila v cerkvi Marije Pomagaj sv. maša za vse slovenske misijonarje. Z mons. Oreharjem, ki je imel misijonsko pridigo, sta somaševala Ladislav Lenček CM in Matija Lamovšek. V dvorani je po-

vedal uvodne misli Marjan Loboda, Ladislav Lenček je poročal o I. vse-slov. misijonskem simpoziju v Rimu, nato pa predvajal zvočni film o slovenskih misijonarjih na Madagaskarju in v Zambiji.

SDO in SFZ v letu 1981

Na sestankih, ki so za mladino, včlanjeno v mladinskih organizacijah SDO in SFZ, ki ji letos predseduje ta Vera Breznikar in Tinko Lavrič, po mesečni mladinski maši v cerkvi Marije Pomagaj, so letos predavali univ. prof. dr. Milan Komar o letošnjem geslu SDO in SFZ: „Iz roda v rod gre naša pot“; prof. Tine Vivod o pomenu mladinskih organizacij in o nalogah članic in članov; koroški bogoslovec Jože Marketz o verskem, slovenskem in mladinskem stanju na Koroškem; Zorko Simčič: Mladi ljudje s starimi problemi; dr. Lojze Kukovica o pravem in nepravem gledanju na zakon in o pripravi nanj; časnikar Tone Mizerit o družbenih občilih v našem času.

Slovenski narodni praznik

Proslava slovenskega narodnega praznika 29. oktober in dneva slovenske zastave je bila v soboto 31. oktobra v Slovenski hiši. Letošnja proslava z nazivom „Ob štiridesetletnici“ je bila posvečena začetku ene najbolj usodnih, pa tudi ene najbolj junaških dob tisočletne slovenske zgodovine: okupaciji naše domovine in komunistični revoluciji ter odporu slovenskega naroda zoper to dvojno zlo.

Ob 19,15 je daroval msgr. Anton

Orehar v cerkvi Marije Pomagaj svočo mašo za vse žrtve komunizma, nacizma in fašizma. Pri maši je pel Mladinski pevski zbor Gallus pod vodstvom Anke Savelli-Gaser. Po maši je bil spored v dvorani: pozdrav predsednika pripravljalnega odbora Marjana Lobode; „Pred štiridesetimi leti“ — govor predsednika Narodnega odbora za Slovenijo Miloša Stareta; „Naše današnje naloge“ — beseda predsednika Zedinjene Slovenije arh. Jureta Vombregarja; „Slovenska domoljubna pesem“ — nastop komornega zbora pod vodstvom Anke Savelli-Gaser in slavnostna večerja.

Kulturni večer SKA

Na kulturnih večerih Slovenske kulturne akcije je 11. julija predaval dr. Jure Rode o cerkveni poroki neverujočih krščenih ljudi; 1. avgusta prof. France Bergant o zgodovini začetkov v 1. Mojzesovi knjigi; 16. avgusta sta ob 100-letnici smrti Fedorja Dostojevskega orisali njegovo življenje in delo Marjanka Kremžar in Mirjam Jereb, odlomke njegovih del sta brala Mari Makovec in Marko Fink, Marjan Adamič pa je razstavil slike o pisatelju in o motivih njegovih del; 29. avg. je lic. Andrej Rot predaval o razvoju pojmov znak in pomen; 12. septembra France Papež o Franu Levstiku in Josipu Jurčiču ob 150-letnici rojstva prvega in 100-letni smrti drugega; odlomke njunih del sta brala Stanko in Janez Jerebič; 26. septembra je dr. Vinko Brumen predaval o Janeza Janžekoviča nauku o spoznavanju, 24. oktobra

pa Ladislav Lenček o „zaključkih o biskovanju slovenskih misijonarjev“.

SKAS

Slovensko katoliško akademsko starešinstvo je pod predsedstvom dr. Julija Savellija organiziralo sestanke, na katerih so obravnavali: dr. Jure Rode: O pogledu iz Evrope na našo slovensko skupnost (26. marca); dr. Andrej Fink o istem vprašanju 16. maja; 27. junija dr. Rode: Naše skrbi in naše ljubezni; 8. avgusta Avgust Horvat: Mi in socialni nauk Cerkev; septembra je bil sestanek posvečen vprašanju o mešanih zakonih, oktobra pa družabno srečanje članov SKAS-a. Vsako zadnjo soboto v mesecu je univ. prof. dr. Milan Komar imel filozofski cikel predavanj o Tomaževi etiki, prevedeni v sedanji jezik.

SKAD

Slovensko katoliško akademsko društvo, ki povezuje naše visokošolce že 25 let, je 26., 27. in 28. marca priredilo študijske dneve, na katerih so predavali dr. Lojze Kukovica o zakramentu sprave, dr. Jure Rode o zakramentu sv. zakona in dr. Marko Kremžar o liku katoliškega izobraženca. 20. in 21. junija so ob svojem srebrnem jubileju dali na oder v režiji Frida Beznika Elliotovo dramo „Umor v katedrali“.

SKAD je letos osnoval stalni visokošolski tečaj, ki bo skušal zajeti čim več naših visokošolcev in jim nuditi potrebno oblikovanje ter jih pripraviti na delo v naši skupnosti in v našem narodu. Na tečaju, ki ga vodi univ. prof. dr. Milan Komar, bodo

obravnavali štiri vrste vprašanj: modroslovna (dr. Komar), bogoslovna (duhovni vodja SKAD-a dr. Alojzij Starc), slovenski jezik (pisatelj Zorko Simčič) in slovensko problematiko (dr. Marko Kremžar, Božidar Fink in Milan Magister). Tečaj je vsako prvo soboto v Slovenski hiši od 16. do 19. ure.

Na občnem zboru SKAD-a 5. septembra je bil izvoljen naslednji odbor: Tomaž Debevec — predsednik, Marjanka Kremžar — tajnica, Marta Klemenc — blagajničarka, odborniki Ani Klemen, Marjetka Dolinar, Tomaž Rant in Matija Debevec; duhovni vodja — dr. Alojzij Starc.

Zveza slovenskih mater in žena

ZSMŽ je imela mesečne sestanke: 4. marca je msgr. Anton Orehar predaval o letu prizadetih; 1. aprila je bil razgovor ob okrogli mizi o potrebi socialnega delovanja; 6. maja je dr. Jure Rode predaval o Cerkvi in družini v letu 1981; 3. junija je bila spominska proslava padlim domobrancem; 5. avgusta je dr. Marko Kremžar obravnaval problematiko naših mladih; 14. septembra je Zveza slavila svoj 14. dan z večerno prireditvijo: najprej je bila sv. maša v cerkvi Marije Pomagaj (msgr. A. Orehar), potem pa prireditev v dvorani z „gorenjsko večerjo“ in kulturnim programom v zamisli Anke in Mihe Gaser: v šaljivi obliki prikaz Gorenjske — Marko Gaser; recitacija Prešernovega uvoda h krstu pri Savici — Snežna Batagelj; govor prof. Nadislave Laharnar in pevski nastop vokalne skupine — Anka Gaser.

Predsednica Zveze je Pavlina Dobovšek. 7. oktobra je predavala Lojzka Dimnik o temi „Naš vsakdanji kruh“, 16. oktobra pa zdravnik dr. Miha Stariha.

Mladinski dnevi

Od julija do septembra so se vrstili mladinski dnevi po krajevnih domovih: 19. julija v Slovenskem domu v San Martinu, 9. avgusta v Slovenskem domu v Carapachayu, 23. avgusta v Slomškovem domu v Ramos Mejiji, 6. septembra na Pristavi v Castelarju, 13. septembra v Našem domu v San Justu in 27. septembra v Hladnikovem domu v Slovenski vasi. Skupni mladinski dan je bil 8. novembra v Slomškovem domu. Okvirni program mladinskih dnevo je naslednji: mladinska sv. maša, tekmovanje v odbojki pred skupnim kosilom in po njem, kulturni program in zvečer družabni del. Mladinski dnevi pritegnejo k udeležbi skoraj vso mladino in tudi veliko odraslih rojakov.

.....

Novi dekan Teološke fakultete

Za novega dekana Teološke fakultete je bil izvoljen dr. Franc Perko. Prodekana za Ljubljano in Maribor sta dr. Metod Benedik in dr. Stanko Janežič.

Mladinsko molitveno srečanje v Stični

V soboto 19. septembra se je zbralo na molitveno srečanje v stiški baziliki nad 5.000 slovenske mladine,

Duhovniški sestanki v letu 1981

Slovenski duhovniki, ki živijo in delujejo na področju Velikega Buenos Airesa, se zbirajo k mesečnim sestankom v Slovenski hiši zadnje srede v mesecu ob 15.15. Najprej je skupna pobožnost v cerkvi Marije Pomagaj, nato sestanek in na koncu malica. Program letošnjih sestankov je bil naslednji: aprila: msgr. Anton Orehar, Duhovnikovo duhovno življenje; dr. Jure Rode, Moj pogled na izseljenstvo; maja: Albin Avguštin, Marija — zgled življenja; France Bergant, Jezusovo vstajenje v moderni luči; junija: Jože Bokalič, Verska vzgoja mladih; julija: Matija Borštnar, Duhovnik in evharistija; Bergant, Razlaga 6. poglavja Janezovega evangelija; avgusta: Franc Grom, Češčenje presv. Srca Jezusovega; dr. Alojzij Starc, Problematika izseljenstva in Cerkev; septembra: dr. Franc Gnidovec, Poveljevanje Boga v psalmih; dr. Mirko Gogala. Načrt novega cerkvenega zakonika.

Mašno daritev je v navzočnosti treh redovnih bratov iz Taizéja, z bratom Rogerjem Schutzem na čelu, vodil ljubljanski nadškof šuštar; z njim so somaševali mariborski škof Kramberger, ljubljanski pomožni škof Lenič, stiški opat Nadrah in 190 duhovnikov; nad 50 duhovnikov pa je ostalo pri mladih. Med mašo je mlade nagovoril nadškof šuštar, na koncu maše so spregovorili tudi drugi škofje in brat Roger. Popoldansko bogoslužje je ob navzočnosti ljubljans-

Novice IZ SLOVENSKE

kih škofov bilo v znamenju taizejske duhovnosti, z nagovorom zastopnika protestantske verske skupnosti Vladimira Misleja, predvsem pa v znamenju molitve in nagovora brata Rogerja slovenski mladini. Organizacijsko sta srečanje vodila duhovnika Rudi Koncilijs in Janez Oberstar z ožjo skupino sodelavcev.

Prošnji dan za poklice

12. septembra je bil na Brezjah prošnji dan za duhovniške in redovniške poklice. Slovesno bogoslužje je bilo na prostem in je trajalo skoraj 2 uri. S škofoma Jenkom in Leničem ter 80 duhovniki iz vseh 3 slovenskih škofij je molilo za nove poklice okrog 3 tisoč vernikov.

Pastoralni tečaj 81

16. in 17. septembra je bil na teološki fakulteti v Ljubljani pastoralni tečaj. Tema tečaja je bila: Dostojanstvo človeka in njegove vesti. O človekovem dostojanstvu, o človeku v zgodovinskih okvirih, o osnovah človeškega dostojanstva in o vesti je predaval dr. Janez Juhant, o vzgoji vesti pri otrocih Marija Sraka, o vzgoji vesti pri odraslih vernikih

Vinko Kobal, o vzgoji vesti pri mladini pa dr. Karel Bedernjak.

Škofijski katehetski dan

Katehetski svet ljubljanske nadškofije je organiziral v Ljubljani 2. septembra nadškofijsko katehetsko zborovanje. Na sporedu sta bili predavanji: Katehetsko prilagajanje novemu sistemu izobraževanja (dr. Ivan Rojnik) in Katehetska izkustva s 15- in 16-letniki (Lojze Ratnik).

Medškofijski študijski misijonski dan

Bil je 30. septembra v Ljubljani. Predavali so nadškof Šuštar: Družina in misijoni, jezuit Jože Kokalj (Zambija): Afriška družina, in s. Terezija Pavlič (Madagaskar): Náša skrb za prizadete.

Skupne okrožnice slovenskih škofij

Slovenski škofje so sprejeli sklep, da bodo z januarjem 1982 izdajali skupne okrožnice (sporočila) za vse tri slovenske škofije. V 1. delu bo objavljeno vse tisto, kar je skupnega za vse tri škofije. V 1. delu bo

tudi vedno pismo enega škofa sobratom. V 2. delu pa bo prostor za vsako posamezno škofijo.

Nova predstojnica šolskih sester

Za vrhovno predstojnico kongregacije šolskih sester sv. Frančiška (mariborske šolske sestre) je bila na generalnem kapitlju kongregacije v Rimu 19. avgusta letos izvoljena s. Bernardka Stopar iz župnije Šentrupert na Dolenjskem.

„Baragov dan“

V nedeljo 20. septembra je bilo v Šmartinu pri Kranju slavlje „Baragovega dneva“. Ob 16. uri je odbor za Baragovo beatifikacijo v sodelovanju s šmartinskimi verniki in duhovniki župnij kranjske dekanije v šmartinski župnijski cerkvi sv. Martina prvič pripravil slovesnost Baragovega dneva v spomin na 4-letno bivanje in delovanje Baraga med Gorenjci.

Slovesnost je ob somaševanju škofov Jenka in Leniča in okoli 100 duhovnikov vodil nadškof Šuštar. On je tudi blagoslovil novi kip Barage, delo kiparja Goršeta, in spominsko ploščo. V slavnostnem govoru je pisatelj Alojz Rebula orisal Baragov misijonski in človeški lik. Glasbeni del so prispevali združeni pevski zbori kranjske dekanije.

Škof Lenič je v uvodu v mašo povedal, da je Baraga leta 1824 prišel v Šmartin za tretjega kaplana, kjer je vneto oznanjal evangelij, pomagal revežem in goreče spovedoval. Nadškof Šuštar je v govoru očrtal

svoje ameriško potovanje po krajih, ki so povezani z delovanjem Barage. Zaželel je, naj Baraga postane vezni člen med Slovenci v domovini in Ameriki v skupnem prizadevanju, da bi se odločneje premaknil proces za beatifikacijo v Rimu in da bi škofa Barago kmalu lahko častili kot svetnika. Najprej pa se pridružimo tej ake'ji tako, da bomo sami najprej izpolnjevali to, kar je Baraga označjal.

Rebula je orisal 4-letno Baragovo delo v Šmartinu. V 4 letih je duhovno razgibal in prenovil župnijo. Vendar mu je bila usojena „osamljenost herojev duha“. Tu je Baraga tudi napisal najprej Opominjevanja, nato pa še Dušno pašo. Pespeševal je čiščenje Srca Jezusovega in Matero božje, ustanovil bratovščini, kar pa ni bilo vseč janzenističnim kolegom. Po ovadbi na škofiji je bil premeščen v Metliko. Tega „heroja duha“ moramo Slovenci sami najprej sprejeti, kajti „sprejeti Barago pomeni izpričati pristnost slovenskega krščanstva.“

Praznik v Kropi

V nedeljo 20. septembra so Kroparji slovesno praznovali 500-letnico cerkve sv. Lenarta. Z zbornimi pesmimi zbora „Stane Žagar“ iz Plame na. Z recitali mladih domačinov. S slavnostnim govorom inž. Janeza Šmiteka, ki je velikemu številu navzočih bežno orisal Kropo v 5 stoletjih. S programom folklorne skupine iz Podblice. Z evharistično daritvijo in nagovorom nadškofa Šuštarja. S cerkvenimi pesmimi doma-

Med Slovenci v zamejstvu

Ferdinand Kolednik — umrl

1. septembra 1981 je umrl v svojem domu v župniji Podgorje (Maria Elend) na Koroškem duhovnik in prevajalec Ferdinand Kolednik. Rodil se je v Mariboru leta 1907. študije je začel pri salezijancih v Veržeju, nadaljeval pri trapistih v Brestanici (Rajhenburgu) in dovršil v Šibeniku, kjer je bil 1932 posvečen v duhovnika. Deloval je večinoma v tujini: v Franciji, Kanadi, Avstriji. V zgodovino bo odšel kot neumoren prevajalec pisatelja Jurčiča. Sam je prevedel „Jurija Kozjaka“ v 5 tujih jezikov, oskrbel pa prevode iste knjige še v nadaljnjih 50 jezikov. Prevedel je tudi Jurčičevega „Sosedovega sina“, „Desetega brata“ in „Domna“, Mauserjevega „Sina mrtvega“, Terčeljeve „Voznike“, Finžgarjevo „Deklo Ančko“, „Pod svobodnim soncem“,

čega zbora, pri katerem sta sodelovala kroparska rojaka Zlata Ognjanovič in Anton Dermota. Nadškof je dejal: „Praznik nas zavezuje, da še naprej vsi sodelujemo pri ohranjanju naše dediščine — človeške poštenosti in delavnosti, zvestobe Bogu in Cerkvi, zvestobe narodu v trdni medsebojni povezanosti.“

„Postne slike“, „Strice“, Bazilija Valentina „Tonček s Potoka“, Kalanovo brošuro „Kristus Kralj“, Cankarjevega „Hlapca Jerneja“. Dovršeno je obvladal zlasti francoščino. Pokopali so ga cistercijani v Maria Rain pri Gradcu, ker je temu samostanu zapustil svoj dom v Podgorjah; ki ga je ačetka nameraval prepustiti onemoglím begunskim duhovnikom, ki pa so menili, da je dom od rok, daleč od prometnih zvez.

XX. srečanje slov. duhovnikov zunaj Slovenije

Avgusta je bilo XX. letno dnevno srečanje slovenskih duhovnikov iz zahodne Evrope in zamejstva in sicer v Domu duhovnih vaj v Trizizmu. Zbralo se jih je nad 60. Mariborski škof dr. Franc Kramberger je govoril o Slomšku in njegovem delu za mladino. Pred škofovskim imenovanjem je bil Kramberger postulator za mariborsko škofijo v procesu za Slomškovo beatifikacijo. Sedaj je prevzel to delo p. dr. Bruno Košak, ki je izvedenec v zadevah svetnikov. Izrečena je bila misel, naj bi po slovenskih župnijah enkrat na leto obhajali „dan naših kandidatov za svetnike“, ki so Baraga, Slomšek in Gnidovec. Prof. dr. Franc Rode je imel dve predavanji: „Ateizem — prihodnost sveta ali začasni pojav?“ in „Odnos Kristusa in prve Cerkve do državne oblasti“. Zastopniki dušnih pastirjev iz raznih držav so kratko poročali o stanju dušnega pastirstva za slovenske ljudi vsek v svoji deželi, Jože Kopeinig pa o Domu v Tinjah na Koroškem.

KJE JE KAJ

LETO 48

DECEMBER 1981

ADVENT IN BOŽIČ	Praznično voščilo DŽ 641 Božično voščilo slovenskih škofov 642 Božič v naši družini 644 Že ves advent odpiramo vrata (Milena Merlak) 646 Božični dnevi; Sveti Štefan (M. Merlak) . 647 Opeka (Rezi Marinšek) 648 „Korajžen fantič!“ (Zorko Simčič) 651 Ob jaslicah (Anton Vodnik) 655 Od polnočnice (Vinko Beličič) 656 štiri svečke v severni megli (Vladimir Kos) 658
IZ ŽIVLJENJA CERKVE	Iz življenja sv. očeta po vrnitvi iz klinike 659 Nova enciklika „Laborem excercens“ 665 Katoličani v družbenem življenju (Avgust Horvat) 675
SLOVENSKA CERKEV	Nadškof šuštar med rojaki v ZDA in Kanadi 666
SLOV. JEZIK	Žargon (Simon Rajer) 674
V DRUŽINI	Življenjski obračun (Vital Vider) 679 Sinu prvoobhajancu 683
ZA MLADINO	Optimizem, pesimizem, realizem (Marko Kremžar) 685 Mati ljubezni (Fernand Lelotte) 686
ROMAN	Oče Damijan (Wilhelm Hünermann) 687
NOVICE	Med rami v Argentini 690 Novice iz Slovenije 697 Med Slovenci v zamejstvu 699

Malo za šalo, malo zares

Ona: „Priznati moraš, da ni do-
slej še nihče zgradil aparata, ki bi
nadomestil žensko.“

On: „Kaj pa gramofon?“

— — —
„Tvoj mož je pa res čuden! Stal-
no nekaj godrnja, brunda, sitnari in
se jezi.“

„Še veliko hujše je, kadar je do-
bre volje: takrat poje.“

— — —
„Kako so ti všeč cmoki?“ je vpra-
šala žena moža.

„Prav taki so, kot jih je delala
moja mati, tik preden jo je moj oče
pustil.“

— — —
Zdravnik bolniku: „Jemljite po
tri tablete na dan, dokler boste ži-
veli.“

— — —
„Z Micko sva se domenila za ob
štirihih,“ je pripovedoval Janez, „pa
nisem mogel priti prej kot ob petih.
Bila je vsa razdražena: čakala me je
več kot pet minut.“

DUHOVNO ŽIVLJENJE

je slovenski verski mesečnik, ki ga izdaja konzorcij (msgr. Anton Orehar);
urejuje uredniški odbor.

Editor responsable: msgr. Antonio Orehar — Ramón L. Falcón 4158,
1407 Buenos Aires, Argentina.

Registro de la Propiedad Intelectual No. 1.313.507.

Tiska Vilko s. r. l., Estados Unidos 425, 1101 Buenos Aires, Argentina.

POVERJENIKI

ARGENTINA: Dušnopastirska pisarna, Ramón L. Falcón 4158, Bs. Aires.

ZDA: Rev. Julij Slapšak, 6019 Glass Ave., Cleveland, Ohio 44103, USA.

Slovenska pisarna, Baragov dom, 6304 St. Clair Ave., Cleveland 3, Ohio
44103, USA.

KANADA: Ivan Marn, 131, Treeview Drive, Toronto 14, Ontario, Canada.

TRST: Marijina družba, Via Risorta 3, Trieste, Italia.

ITALIJA: Zora Pličanc, Riva Piazzutta 18, Gorizia, Italia.

AVSTRIJA: Naročnino pošiljajte Mohorjevi družbi v Celovec.

NAROČNINA

Naročnina za leto 1981 je 200.000 pesov.

DENARNA NAKAZILA NA NASLOV:

Antonio Orehar, Ramón Falcón 4158, 1407 Buenos Aires, Argentina.
Zunanja in notranja oprema DŽ in BS: Stane Snoj.

DUHOVNO
ŽIVLJENJE
1 • 9 • 8 • 1